БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 66 (18.244). • 20 март 1982 йил, шанба • Баҳоси 3 тийин.

БИЗ БРИГАДА ПУДРАТИ ТАРАФДОРИМИЗ

Бригадамизнинг қурувчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида сўзлаган нутқининг ҳамма қоидаларини дилларига жо қилдилар.

Бригада пудрати тўғрисида айтилган сўзлар айниқса ёдимизда қолди: «Бундай бригадаларнинг афзаллигини ҳеч кимга исботлаб беришнинг ҳожати йўқдек туюлди. Шунга қарамай, бригада пудрати суст жорий этилмоқда ва бу ишда ҳамиша ҳам изчиллик билан ҳаракат қилинмаяпти...». Хўш, бунинг сабаби нимада? Дарҳақиқат, янгича ишлаш меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, топширилган иш учун масъулият ҳиссини оширишга ёрдам беради.

Битта наряд билан ишлаётган бригадамиздан конкрет бир мисол келтираман. Бултур биз беш йилликнинг икки йили топшириғини уддаладик ва ҳозир 1983 йил ҳисобига ишлаяпмиз. 5 минг сўмлик ҳар хил бинокорлик материалларини тежаб қолдик. Ишлайдиган бир кишининг тушуми топшириқда белгиланганидан уч юз сўм ошиб кетди. Барча объектлар «яхши» ва «аъло» баҳоларда топширилди.

Қайси томондан қараманг, бригада пудратининг фойдали эканлиги аёндир. Шунга қарамай, бизнинг механизациялашган колоннамизда кўпгина коллективлар шу илғор методга ўтиш учун ошиқмаяпти. Бунинг сабаблари оз эмас. Бинокорлик материаллари билан бир маромда таъминлаб турмаслик шу сабаблардан биридир. Шу сабабга кўра, бригадаларни бир объектдан иккинчи объектга ўтказиб туришади. Бир объектдаги ишларни беш минг сўмлик бажарамиз, иккинчи объектдаги ишларни ҳам беш минг сўмлик бажарамиз, учинчи объектдаги ишларни эса бундан камроқ бажарамиз. Меҳнатни ташкил этиш бригада формаси коллективда дуруст расм бўлмаётганига айни шу нарса таъсир кўрсатмоқда. Трест ва касаба союз ташкилотининг раҳбарлари шу камчиликларни йўқотиш тўғрисида ўйлаб кўрсалар бўларди.

Барча қурувчилар бригада методи билан ишласа, жуда кўплаб объектлар муддатидан олдин ишга тушади. Қурилиш ишларининг сифати ҳам анча ошади. Умуман олганда Ватанимиз янада бой ва қудратли бўлади!

Ҳ. ПАРПИЕВ,
Наманганадаги 25-қурилиш тресги 4-Задарё механизациялашган колоннасининг бригадири.

ПИЛЛАЧИЛАР, МАВСУМГА ШАЙЛАНИНГ!

БЕБАҲО БОЙЛИГИМИЗ

⊙ ИНКУБАТОРИЙЛАР, ҚУРТХОНАЛАР, СЎКЧАКЛАРНИ МАВСУМГА ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ТАЙЁРЛАЙЛИК!
⊙ ҲАР ҚУТИ ҚУРТ УРУҒИДАН 100—120 КИЛОГРАММДАН «КУМУШ ТОЛА» ЕТИШТИРИШГА ЭРИШАЙЛИК!
⊙ ТУТ ДАРАХТЛАРИ ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРИБ, ПИЛЛА ҲОСИЛДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК!

Районимиз ва областимизда пиллачилик йилдан йилга ривожлантирилиб, «кумуш тола» тайёрлаш кўпайтирилмоқда. Умумхалқ хирмонига колхозимиз пиллакорлари муносиб улуш қўшмоқдалар. Ўтган йили колхозимиз бўйича ҳар қути қурт уруғидан 85,3 килограммдан ҳосил олинди, давлатга пландаги 51,5 тонна ўрнига 61,9 тонна юқори сифатли пилла топширилди. Пиллачиликдан 501,2 минг сўм даромад олдик.

Мен йигирма йилдан буён ипак қурти боқиб келяпман. Ўтган йили звеномиз бўйича ҳар қути қурт уруғидан 112 килограммдан «кумуш тола»-хирмони кўтардик. Етиштирган ҳосил эвазига 1053 сўм шахсий даромад олдим. 1982 йилда 4 қути қурт уруғини парваришлаб, ҳар қутисидан 115 килограммдан ҳосил олиш мажбуриятини қабул қилдим. Колхозимизнинг барча пиллакорлари ҳам шундай юксак мажбуриятлар олдилар, қурт боқишга тайёргарлик ишларини кучайтирмоқдалар.

Пилладан юқори ҳосил олмоқ учун нималар қилмоқ керак? Мен кўп йиллик тажрибам асосида шу саволга жавоб бермоқчиман. Пилла қурти уруғини очириш учун инкубаторийларни шу кунларда зудлик билан ажратиш, сифатли ремонт қилиш, формалин эритмаси билан дезинфекциядан чиқариш шарт. Шунда ипак қуртининг кушандалари — ҳашаротлар ва зараркунандалар қирилиб кетади. Пиллачиликда қуртхоналарнинг нормал иссиқликда бўлишини таъминлаш катта аҳамиятга эга. Уруғ очирилаётган кезларда қуртхоналарда ҳарорат ва намлик мўтадил бўлмаса, қурт яхши ривожланмайди. Бунга йўл қўймаслик учун уруғ очириш учун инкубаторийларга қўйилмасдан туриб ўрнатилган печкаларни ёқиб, синовдан ўтказиш керак. Илгари химиявий ўғитлар, моддалар сақланган хоналардан инкубаторий сифатида фойдаланишга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Сабаби, юқори иссиқлик ва намлик таъсирида уларнинг қолдиғи парланиб, мурғак қуртларни нобуд қилиши мумкин.

Маълумки, ипак қурти ҳаммаси бўлиб 23-25 кун умр кўради. Шундай экан, унинг парвариши бирор соат ҳам кечиктирилиши ёки сусайтирилиши мумкин эмас. Ипак қуртининг бир неча соатгина оч қолиши ёки қалин сақланиши, гидротермик режимнинг бузилиши ҳосилдорликни кескин камайишига олиб келади. Шунинг учун ҳам инкубаторийларда қуртлар жонлантирилиши билан пешма-пеш қурт боқувчиларга тарқатилиши керак. Қурт боқувчиларнинг рўйхати олдиндан тайёрлаб қўйилиши, бериладиган қурт миқдори қуртхоналарнинг сатҳига қараб белгиланиши лозим.

Тажриба шуни кўрсатдики, ипак қурти, айниқса, катта ёшда яйратиб боқишни ёқтиради. Шунда қуртлар барг билан яхши таъминланади, турли касалликларга чалинмайди, тез, соғлам ўсади, салмоқдор пилла ўрайди. Шуни назарда тутиб, ҳар қути қурт уруғи учун биринчи ёшида икки квадрат метр, иккинчи ёшида беш-олти квадрат метр, учинчи ёшида ўн икки-ўн беш квадрат метр, тўртинчи ёшида йигирма беш-ўттиз квадрат метр, ва ниҳоят, бешинчи ёшида камида етмиш квадрат метр сўкчакларда боқилиши керак. Қуртхоналар нечоғли тоза, ёруғ ва озода, сўкчаклар кенг бўлса, қуртлар шунча дуркун ўсиб, кўп ва юқори сифатли пилла ўрайди. Сўкчакларни ҳозирданоқ тайёрлаб қўйишимиз лозим.

Такрор айтаманки, қуртхоналарда ҳарорат мўтадил бўлишига алоҳида эътибор бериш керак. Бу нима дегани? Қурт биринчи ва учинчи ёшларида қуртхоналарда ҳаво ҳарорати 26-27 даража, тўртинчи ва бешинчи ёшларида 24-25 даражадан ошмаслиги керак. Шунда қуртлар лоҳас бўлмасдан тез ўсади, барг ейиши, уни ҳазм қилиши яхшиланади. Энг муҳими солинган барг қуриб қолиб, исроф бўлмайди.

Маълумки, бир сўкчакда боқилаётган минг-минглаб ипак қуртининг ҳаммаси бир текис ўсиб, ривожланавермайди. Шунинг учун ҳам ҳаммаси бир вақтнинг ўзида уйқуга кирмайди. Қуртларнинг ҳаммаси барг ейишдан тўхтаб, уйқуга киргандан кейингина озуқа бериш тўхтатилади. Одатда қуртларнинг уйқу даври ёшига қараб бир-икки кеча-кундуз давом этади. Бу даврда уларни безовта қилиш, ўрнидан қўзғатиш мумкин эмас. Қуртлар ухлаган даврда ҳам қуртхоналар тез-тез шамоллатиб, ҳаво янгиланиб турилиши шарт.

Уйқудаги қуртлар ҳаракатдан тўхтайди. Уйқудан уйғонгач, эса ҳаракатчанлиги кучаяди. Уларнинг бир текис ўсиб, ривожланишини таъминлаш учун қуртларнинг 95-97 проценти уйқудан уйғонгандан кейин барг солиш керак. Акс ҳолда уйқу даврида ҳали пўст ташлаб улгурмаган қуртлар барг остида қолиб нобуд бўлиши мумкин. Уйқудан уйғонган қуртлар дастлабки куни кам барг ейди. Кейинчалик иштаҳаси очилиб, баргни кўп талаб қилади. Қуртларга норма билан, тез-тез барг солиб туриш мақсадга мувофиқдир. Барг исрофгарчилигига йўл қўймаслик керак.

Мутахассисларнинг фикрича, ипак қуртлари катта ёшларида кўп кислород ўзлаштириб, ўзидан карбонат ангидридни чиқаради. Бу заҳарли газ қуртхонада кўпайиб кетса, қуртлар нобуд бўлиши мумкин. Унинг олдини олиш учун қуртхоналар ҳар икки-уч соатда 15-30 минут давомида шамоллатиб турилиши керак. Биз, пиллакорлар ўз ишимизда мутахассисларнинг бу фикрига тўла риоя қилмоғимиз керак.

Ҳамма жойда ипак қурти озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилиб, жуда тўғри иш қилиняпти. Бу йил ҳам тут кўчатлари ўтқазиш, мавжудларини парваришлаб, ҳосилдорлигини ошириш чоралари кўрилаётир. Ҳар бир хўжаликда бу борада белгиланган планларнинг тўла ва ортиғи билан бажарилишини таъминлашимиз шарт. Бу эса келгусида пиллачиликни янада ривожлантириш имкониятини беради. Ниҳолларнинг бехато тутиши ва яхши ривожланиши учун ҳар бир кўчат атрофига 5-6 килограмм гўнг, 70-80 грамм фосфор ўғити тупроққа аралаштирилиб, илдиз тубига солиниши зарур. Кўчатзорларга эгат олиб, зудлик билан сув тараш керак. Тупроқ-иқлим шароитига қараб кўчатлар ҳар 15-20 кунда суғориб турилса, мақсадга мувофиқ бўлади.

Мўл ва сифатли барг олиш учун тутзорлар ва якка тутлар парваришини бутун чоралар билан кучайтириш керак. Шу мақсадда тутзорлар то барг кесиб олингунга қадар икки-уч марта қондириб суғорилиши лозим. Тутзорларда бегона ўт ва ҳашаротларни бутунлай йўқотиб, тут дарахтлари атрофларини майин ҳолда сақлаш керак. Тут дарахтлари вақтида ўғитланганда ҳосилдорлиги ошади, барг тезда қотиб қолмайди. Биз мутахассислар билан бамаслаҳат ҳар гектар тутзор ҳисобига 120-180 килограмм азот ва 60-90 килограмм соф фосфор ўғитлари соламиз.

Пиллакорларимизнинг муҳим вазифаларидан бири баргдан фойдаланишни тубдан яхшилашдан иборат. Қуртлар кичик ёшида тутларнинг пастки шохларидаги қайчи барглар билан боқилиши керак. Катта ёшга кирганда эса асосий навдаларнинг барги билан парваришланади. Тутзорлар ва якка тутлар пиллачилик звенолари ва бригадаларига доимий қилиб биркитилиб қўйилганда, айниқса, яхши натижага эришилади.

Пиллакорлар орасида социалистик мусобақани кучайтирмоғимиз керак. Улар бир-бирларининг ишларини назоратдан ўтказиб борсинлар, камчиликларни тугатишда ёрдамлашсинлар. Мутахассисларимиз мавсумнинг бошидан охиригача биз, пиллакорларга кўмаклашсинлар. Халқимиз бизни «кумуш тола» ижодкорлари деб атамоқда. Партия ва ҳукуматимиз меҳнатимизни юксак баҳоламоқда. Бунга жавобан астойдил меҳнат қилайлик, ҳар бир звено, бригада, колхоз, совхоз, район ва областда ипак қурти боқишни аъло даражада ўтказиб, мўл ҳосил етиштирайлик, план ва мажбуриятларимизни ортиғи билан адо этайлик! 1982 йилда она-Ватанга 29 минг тонна пилла етказиб бериш юзасидан қабул қилган юксак социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажарайлик!

Дилоромхон ОЛИМОВА,
Андижон область, Ленин районидаги Энгельс номли колхоз пиллачилик звеноси бошлиғи.

СССР 60 ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

Сирдарё области. Узоқов номли совхоз Қуриқ Ильич районидаги кўп тармоқли пешқадам хўжаликлардан ҳисобланади. Совхоз чўлқуварлари ўтган йили пахта тайёрлаш планини 117 процент бажарган эдилар. Пахтакорлар юбилей йилида янада юксак кўрсаткичга эришиб, она-Ватанга камида 6000 тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олишган.

Совхозда чигит экишга қизғин ҳозирлик кўрилаётир. Барча турдаги техника воситалари мавсумга шай қилиб қўйилди. Шу кунларда механизаторлар ўзлари ишлатадиган агрегатларни яна бир бор кўрикдан ўтказиб қўймоқдалар.

Хўжаликда озуқа экинлар экишга алоҳида эътибор берилмоқда. 75 гектар ерга беда, 100 гектар ерга арпа билан беда аралаштириб экилди.

Совхозда бу йил 200 гектар ерга маккажўхори экиш мўлжалланган. Айни пайтда чўлқуварлар маккажўхори экишни уюшқоқлик билан олиб боришаётир. Илғор механизаторлар графикдан ўзиб меҳнат қилишяпти. Суратларда: (чапда) совхоз бош агрономи А. Муборакоз бригада бошлиғи Э. Холбеков билан экилаётган уруғнинг сифатини кўздан кечиришаётир. Ўнгда эса экиш пайти.

А. Тўраев фотолари.

МАШҒУЛОТЛАР ТУГАДИ

Партия ва совет ходимлари малакасини ошириш республикалараро курси тингловчиларининг навбатдаги группаси ўқишни тугатиб чиқди. Улар орасида Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон касаба союзлари республика ва область Советларининг секретарлари, тармоқ касаба союз комитетларининг раислари бор.

Курс тингловчилари бир ой давомида марксизм-ленинизм назариясининг, коммунистик қурилиш практикасининг, ривожланган социализм даврида партия иқтисодий сиёсатининг, КПСС ва Совет давлати халқаро сиёсатининг актуал масалаларини ўргандилар. Машғулотларда касаба союз ташкилотларининг фаолиятига партия раҳбарлиги формаларига, касаба союз қурилишига катта ўрин берилди. Якунловчи машғулотлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакат касаба союзлари XVII съездидаги нутқида касаба союзларининг ҳозирги босқичдаги вазифалари хусусида айтилган фикрларга бағишланди.

Тингловчилар касаба союз ташкилотларининг иш тажрибасини ўртоқлашдилар, Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасини бориб кўриб, у ерда ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба союз комитетининг иш самарадорлиги ва сифатини ошириш соҳасидаги фаолияти билан танишдилар.

Курс тингловчилари ҳузурида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг масъул ходимлари, Ўзбекистон министрликлари ва идораларининг раҳбарлари, олимлар лекция ўқидилар.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР АСОСИДА

СССР КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XVII СЪЕЗДИДА

СССР касаба союзларининг XVII съезди 18 март куни Кремлнинг Съездлар саройида ўз ишини давом эттирди.

Кўп юк ортадиган автомобиллар ишлаб чиқарувчи Кама бирлашмаси касаба союз комитетининг раиси **Н. Ф. Галиуллин** Кама соҳилларидаги улкан қурилишни СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини меҳнатда катта-катта ютуқлар билан кутиб олаётган кўп миллатли совет халқининг фахри деб атади. Бу ерда мисли кўрилмаган қисқа муддат ичида кучли корхоналар комплекси қад кўтарди, автомобилсозларнинг ажойиб ёш шаҳри — Набережние Челни бунёд этилди.

Касаба союз ташкилоти автомобилсозларнинг яхши ишлаб, яхши яшашлари учун кўп ишлар қилмоқда. Социалистик мусобақани такомиллаштиришга катта эътибор берилмоқда. Бирлашманинг улкан ва тобора кўпайиб бораётган потенциалларидан мумкин қадар самарали фойдаланиш КамАЗ маркаси қўйилган машиналар сифатини ошириш шу мусобақанинг асосий вазифасидир.

Литва касаба союзлари республика Советининг раиси **А. А. Ференсас** меҳнат коллективлари, районлар, республиканинг умуман бир йил ва беш йилликдаги социалистик мажбуриятларини ишлаб чиқиш тажрибаси, шу мажбуриятларни бажаришни ташкил этиш практикасини баҳамлашди. У шу практикани такомиллаштириш билан боғлиқ бир қанча таклифлар билдирди, колхозларда социал қурилишни янада такомиллаштириш зарурлигига эътибор берди.

Касаба союзлар партия ташкилотларининг раҳбарлигида шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг куч-ғайратларини жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини юксалтиришга, иш сифатини яхшилашга, меҳнат ресурслари, моддий ресурслар, энергетика ресурсларини тежабтергашга йўналтирмоқда.

Аҳолига хизмат доирасини яхшилашга актив таъсир кўрсатиш — касаба союзларнинг бевосита юмушларидан биридир. Маҳаллий саноат ва коммунал-маиший корхоналар ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг раиси **Г. П. Сорокина** шу муҳим масалага эътиборни кучайтириш тўғрисида гапирди. У ҳозирда бизнинг маиший хизматимиз 900 хилга яқин ҳар хил ишларни бажармоқда, деди. Нотиқ топширилган иш учун, ишларни сифатли бажариш учун кадрларнинг масъулиятини юксалтириш зарурлигига эътиборни жалб қилди. Нотиқ аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтириш, маиший хизмат корхоналарини ишлаб чиқаришга яқинлаштириш, аҳоли учун энг қулай хизмат шаклларини жорий этиш масалаларига ҳам тўхталди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. В. Еремеев** Саратов областидаги Балаково автоколоннасида 33 йилдан буён шофер бўлиб ишлайди. У съезд минбаридан туриб автотранспортнинг дон ва бошқа қишлоқ хўжалик юкларини ташишда электронҳисоб машиналарини қўлланган ҳолда ишлашига ягона оператив раҳбарлик қилишнинг Саратов системасини татбиқ этиш тажрибаси билан ўртоқлашди.

СССР соғлиқни сақлаш министри **С. П. Буренков** қуйидагиларни таъкидлади: мамлакатимизда халқнинг саломатлиги ижтимоий мулкдир. КПСС XXVI съезди тасдиқлаган социал-иқтисодий программа аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилашнинг сифат жиҳатдан янги босқичини бошлаб беради. Нотиқ хусусан қишлоқда даволаш муассасалари тармоғини ривожлантиришнинг, илм-фан ютуқларини амалда жорий этиш, кадрлар тайёрлаш, соғлиқни сақлаш системасини такомиллаштиришга доир бошқа масалаларни ҳал этишнинг асосий йўналишлари тўғрисида гапирди.

Кемерово область касаба союзлари Советининг раиси **Б. И. Окушо** меҳнат коллективларини тежамкорлик режимига қатъий риоя қилишга сафарбар этиш соҳасида касаба союз ташкилотлари олиб бораётган ишлар тўғрисида сўзлаб берди. Областда ўтган беш йиллик мобайнида кўп электр энергия, шартли ёқилғи тежаб қолинди. «Ҳар бир меҳнаткаш — ўз иш жойида экономист бўлсин» шиори остидаги ҳаракат кенг қулоч ёйди. Нотиқ озиқ-овқат программасини ҳал этишда касаба союзларининг ролини ошириш, корхоналарнинг ёрдамчи хўжаликларини, коллектив боғдорчилик ва томорқачиликни бутун чоралар билан ривожлантириш зарурлиги тўғрисида ҳам гапирди.

Румыния касаба союзлари умумий бирлашмаси марказий кенгашининг раиси **Корнел Онеску**, Умумпольша тармоқ касаба союзлари ҳамкорлик комиссиясининг раиси **Еугениуш Мельницкий**, Монголия касаба союзлари марказий кенгашининг раиси **Гомбожавин Очирбат**, Лаос касаба союзлари федерациясининг раиси **Санан Сутхичак**, Корея бирлашган касаба союзлари марказий комитетининг раиси **Ким-Бон Дю**, Югославия касаба союзлари иттифоқ кенгаши президиумининг аъзоси **Мика Шпиляк**, Франция умуммеҳнат конфедерациясининг секретари **Мишель Варшолак**, Сурия ишчилар касаба союзлари умумий федерациясининг раиси **Иззиддин Носир** съездни табриклаб, нутқ сўзладилар. Улар съезд Совет Иттифоқи меҳнаткашлари бирлигининг рамзи эканлигини қайд этиб ўтдилар. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари ҳаётнинг барча соҳаларида ғоят катта ютуқларга эришиб, КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини комил ишонч билан бажармоқдалар. СССР касаба союзлари меҳнат аҳли манфаатлари йўлидаги кўп қиррали фаолияти билан жаҳон касаба союз ҳаракати назарияси ва практикасига муносиб ҳисса қўшмоқдалар, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун курашчиларнинг биринчи сафларида бормоқдалар.

Меҳмонлар съездда ўртоқ Л. И. Брежнев баён қилган янги тинчлик ташаббусларига юксак баҳо бердилар. Улар совет раҳбари нутқида жаҳоннинг энг актуал проблемаларига равшан жавоб берилганлигини таъкидладилар. Ўртоқ Л. И. Брежнев инсоният бахт-саодати йўлидаги олижаноб фаолияти учун жаҳон касаба союзлари федерациясининг олтин медали билан мукофотланганлиги дунёдаги барча мамлакатлар меҳнаткашлари хоҳиш-иродасининг ифодасидир. Нотиқлар Советлар мамлакатининг изчил тинчликсевар сиёсатини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш жаҳон касаба союз ҳаракатининг ғоят муҳим вазифаси бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолажагини билдирдилар.

Ялпи мажлисда СССР касаба союзлари XVII съездининг ВЦСПС ҳисобот докладини юзасидан резолюцияси лойиҳасини тайёрловчи комиссия тузилди.

Йиғилиш аҳли СССР касаба союзлари XVII съездининг жаҳон меҳнаткашлари ва касаба союзларига мурожаатномасини якдиллик билан қабул қилди.

* * *

19 март куни съезд ўз ишини давом эттирди. Кремлнинг Съездлар саройида бўлиб ўтган ялпи мажлисларда, шунингдек Москвадаги турли залларда иш кўрган олтита секцияда КПСС XXVI съезди қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида сўзлаган нутқида совет касаба союзлари олдига қўйилган энг муҳим вазифалар муҳокама қилинди.

Съездлар саройида йиғилганлар **П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин** ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар.

(Давоми учинчи бетда)

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек 18 мартда визит билан Москвага келди.

Меҳмонни аэродромда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

* * *

Шу куни А. А. Громико билан Б. Хнеупек ўртасида музокаралар бошланди. Совет — Чехословакия ўзаро муносабатларига доир масалалар муҳокама қилинди. Бу муносабатлар Л. И. Брежнев билан Г. Гусак учрашган вақтда тузилган дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома ҳамда аҳдлашувларнинг мустаҳкам негизида ҳамма соҳаларда кенгаймоқда ва мустаҳкамланмоқда.

А. А. Громико билан Б. Хнеупек муҳим халқаро проблемаларни, айниқса Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида қилган янги ижобий таклифлари муносабати билан Европага оид проблемаларни муҳокама қилдилар. ЧССР ташқи ишлар министри Европада ядро қуролини чеклаш тўғрисидаги масала юзасидан совет раҳбарларининг қарорлари Совет Иттифоқининг тинчликка бўлган қатъий иродасини намойиш қилувчи жуда муҳим қадамдир, деб таъкидлади. СССРнинг тинчлик йўлидаги ташаббуси тенглик ва бир хилдаги хавфсизлик принципига қаттиқ риоя қилиш асосида Европада ядро воситаларини кўплаб камайтириш тўғрисида шартнома тузилишини таъминлашга қаратилган бўлиб, ядро қуроли пойгасини жиловлаш, ядро уруши хавфини камайтириш, тинчликни мустаҳкамлаш учун янги имкониятлар яратади.

Самимий, ўртоқларча вазиятда ўтаётган музокаралар давом эттирилади.

* * *

19 март куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикаси ташқи ишлар министри Б. Хнеупек ўртасидаги музокаралар давом эттирилди.

Икки томонлама Совет — Чехословакия ҳамкорлиги масалаларининг муҳокама қилиниши тугаши пайтида шу ҳамкорликнинг ривожланиб бораётганлигидан чуқур мамнуният ҳамда уни муттасил ривожлантириш ва кучайтиришга иккала томоннинг аҳд қилганлиги изҳор этилди.

Иккала томонни қизиқтирувчи бошқа халқаро масалалар хусусидаги фикрлашувлар ҳам давом эттирилди.

Қўшма ахборот қабул этилди, у матбуотда эълон қилинади.

* * *

А. А. Громико Б. Хнеупек шарафига нонушта зиёфат берди, зиёфатда нутқлар сўзланди.

Нонушта зиёфатда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, СССР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, бошқа расмий кишилар, шунингдек ЧССР ташқи ишлар министрига ҳамроҳ бўлиб келган кишилар, ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловетинский ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

АЛОҲИДА КИТОБЧА ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида 1982 йил 16 март куни сўзлаган «Меҳнат аҳли тўғрисида ғамхўрлик, ишлаб чиқариш ҳақида ғамхўрлик касаба союзларининг диққат марказида бўлсин» сарлавҳали нутқи алоҳида китобча қилиб чиқарилди.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди ва у Москвадаги «Красний пролетарий» босмахонасида чоп этилди.

(ТАСС).

* * *

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида сўзлаган «Меҳнат аҳли тўғрисида ғамхўрлик, ишлаб чиқариш ҳақида ғамхўрлик касаба союзларининг диққат марказида бўлсин» деб номланган нутқини ўзбек тилида алоҳида китобча қилиб чиқарди. Китобча кўп нусхада нашр этилди.

(ЎзТАГ).

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ТЕЖАМКОРЛИК—ЮКСАК ФАЗИЛАТ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

МУСОБАҚА

1982 ЙИЛ • МАРТ • № 3 (96)

РЕСУРСЛАРНИНГ ҲАММА ТУРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШДА ЖУДА ҚАТТИҚ ИҚТИСОДНИ ТЕЖАШ ТАЪМИНЛАНИШИ, ХЎЖАСИЗЛИК ВА ИСРОФГАРЧИЛИК ОПЕРАТИВ РАВИШДА ҚАТТИҚҚЎЛЛИК БИЛАН ТУГАТИЛИШИ КЕРАК.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

МАЖБУРИЯТИНГИЗНИ ҚАНДАЙ БАЖАРЯПСИЗ?

ЗАМОН ТАЛАБИ

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида республикамиз яна ғолиб чиқди. Ўзбекистон ССР 1981 йил социал-иқтисодий программасини муваффақиятли адо этганлиги учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини суруккасига тўққизинчи марта қўлга киритди. Ватаннинг бу юксак мукофоти қўлга киритилишига республикамиз шонли ишчилар синфи муносиб ҳисса қўшганликлари билан фахрланамиз.

Ўзбекистон индустриясининг азаматлари, бинокорлик ва транспорт ташкилотларининг меҳнаткашлари юксак мукофотга жавобан социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, ишлаб чиқариш самарадорлигини бутун чоралар билан ошириб бориш тадбирларини кўрмоқдалар. Ҳамма ерда ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари адо этиш, меҳнат унумдорлигини янада кўтариш, маҳсулот ҳажмини кўпайтириш ва сифатини яхшилаб боришга хизмат қиладиган янгидан янги резервлар ҳаракатга келтирилялти.

Эришилаётган муваффақиятларда тежамкорлик учун олиб борилаётган кураш ўз натижаларини бераётир. Иш вақтидан, машина-ускуналардан самарали фойдаланиш, хом ашё, материаллар ҳамда капитал маблағларни тежаб-тергаб сарфлаш туфайли иқтисодий-техникавий кўрсаткичлар салмоғи ортиб бормоқда. 1982 йилнинг дастлабки икки ойида эгалланган марралар шундан далолат бериб турибди. Саноат маҳсулоти реализация қилиш январь—февраль ойлари плани 101,4 процент бажарилди, маҳсулот тайёрлаш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 3 процент ортди. Бинокорлик ташкилотлари коллективлари ҳам мардона меҳнат қилмоқдалар. Улар ўтган ойлар мобайнида 65 минг квадрат метр уй-жой, 360 ўқувчига мўлжалланган мактаб, 510 ўринли мактабгача болалар муассасалари қуриб бердилар. Асосий фондларни ишга тушириш, капитал маблағ сарфлаш, қурилиш-монтаж ишлари ҳажми юзасидан бажарилган ишлар ўтган йилнинг икки ойидагига қараганда анча кўп бўлди.

Кўпгина коллективлар тежамкорлик юзасидан ишлаб чиқилган тадбирларни муваффақиятли адо этмоқдалар. Янгийўл шаҳридаги 2503-автоколонна коллективи 17 апрелда ўтказиладиган шанбалик куни йил бошидан буён тежаб қолинган ёнилғи ҳисобига ишлаш ва 600 тонна—смена топшириғидан 20 процент зиёд юк ташиб бериш чораларини кўрмоқда. Самарқанддаги бадиий буюмлар фабрикасининг ташаббускор ишчиси, КПСС XXVI съездининг делегати Салима Луқмонова вақтдан ўзиб ишлаш, ўзига топшириб қўйилган ускуналар қувватидан рационал фойдаланиш туфайли ҳозирнинг ўзидаёқ ўн биринчи беш йиллик маррасини эгаллаб қўйди. СССР 60 йиллиги шарафига қизғин давом этаётган мусобақада тиғиз график асосида ишлаётган бундай пешқадамлар сафи республикада тобора кенгайиб бормоқда.

Шуни ҳам айтиш кераки, вақт резервидан, ускуналар қувватидан унумли фойдаланмаётган баъзи коллективлар план ва топшириқларни адо этишда, маҳсулот сифатини яхшилаб боришда, тежамкорликда қолоқликка йўл қўймоқдалар. Шундай корхоналар сабаб бўлиб, ўтган икки ойда саноатимиз 17,9 миллион сўмлик маҳсулотни кам реализация қилди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги ташкилотлари Қорақалпоғистон АССРдаги ва Жиззах областидаги паррандачилик фабрикалари қурилишини чўзиб юбормоқдалар.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари айрим коллективларнинг план бажармаслик, маҳсулот тайёрлаш ҳажмини ва меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларини камайтириб юборганликлари сабабларини чуқур таҳлил этиб, тегишли чоралар кўришлари керак. Улар фан-техника ютуқларини жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, моддий ва меҳнат ресурсларини бутун чоралар билан тежаш асосида корхоналар ишининг сифат кўрсаткичларини яхшилашлари, барча коллективларда план ҳамда мажбуриятларнинг бажарилишига ёрдам берадиган шарт-шароитлар яратиб беришлари лозим.

Мусобақа якунлари таҳлил қилинаётганда тежамкорлик талаблари қандай бажарилаётганлиги, албатта, ҳисобга олиниши керак. Кундалик оддий бир юмуш бўлиб кўринган иш — жамоат бойлигига омилкорлик билан муносабатда бўлиш, ўзимиздаги ҳамма нарсалардан тўла-тўкис, мақсадга мувофиқ тарзда фойдаланиш маҳорати иқтисодий сиёсатнинг ўзаги бўлиб қолмоқда. Меҳнат коллективларининг ташаббуси, партиявий-оммавий иш мана шунга қаратилиши керак. Техника сиёсати ҳам, капитал маблағлар сиёсати ҳам, план, ҳисобот кўрсаткичлари системаси ҳам мана шунга қаратилмоғи лозим. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида таъкидлаганидек: «Экономика тежамли бўлиши керак». Замон талаби ана шундай.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. Нукус авиакорхонасида СССР 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа авж олдириляпти. Юбилейолди зарбдор вахтасида, айниқса, қишлоқ хўжалиги авиацияси бўлинмасининг комсомол-ёшлар коллективи катта ютуқларга эришмоқда. Бўлинма экипажлари юбилей йилида автоном республика, шунингдек, Ворошиловград ва Самарқанд областларида ишлаб, 770 минг гектардан зиёд майдондаги экинларни парваришлашда қатнашиш мажбуриятини олишган. Суратда: Нукус авиакорхонасининг энг яхши ходимларидан (чапдан ўнгга) 2-учувчи С. Янхаев, механик К. Туремуратов, техник М. Абдиреимов ва экипаж командири Ф. Ларченко.

А. Кошкин фотоси (ЎзТАГ).

БАЙРОҚДОР КОЛЛЕКТИВЛАРДА

МУКОФОТ ЧОРЛАЙДИ

Беш йилликнинг ўтган йили планини муваффақиятли бажарганлиги ва Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун корхонамиз тракторсозлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Корхонада 1443 нафар ишчи ва 58 бригада съездлар йили планларини барвақт бажариб, қишлоқ аҳлига қўшимча 216 та трактор, 60 прицеп ва 86 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар етказиб беришга эришди.

Юксак мукофотдан руҳланган тракторсозларнинг аксарияти айни кунларда бригада методи билан ишлаётган 397 коллективга уюшиб, беш йиллик топшириқларини барвақт бажаришга қатъий бел боғлаган. Токарь Л. Дубинина, комсомол-ёшлар комплекс бригадаси аъзолари Л. Недорезова, Г. Марарова сингари ўнлаб тракторсозлар мусобақада олдинда боришмоқда. Механика-йиғув цехининг С. Егоров бошлиқ оралиқ комплекс бригадаси коллективи тиғиз зонада ишлашга ўтиб, 22 дастгоҳга хизмат кўрсатаётган ишчилар сонини уч кишига камайтирди. И. Скляров бригадасининг етти аъзоси кунига тўққиз норма адо этмоқда. Натижада корхонада ўтган ойлар мобайнида меҳнат унумдорлиги 11 процентга ошиб, иш вақтининг йўқотилиш ҳоллари 15 процент камайди. Меҳнат бригада методи асосида ташкил этилишининг ўзиёқ корхонада 186 кишини ишлаб чиқаришнинг бошқа муҳим участкаларига ўтказиш имконини берди.

Тракторсозлар фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этишга алоҳида эътибор беришяпти. Беш йиллик бошидан буён илғор тажрибаларни ўзлаштириш йўлида 275 та ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Бошқариш системасини автоматлаштириш 284 минг, штамповкалар ишлаб чиқариш участкасида электр шлакларини қайта эритиш янги технологиясини жорий этиш 92 минг сўмлик иқтисодий самара берди. Шунга ўхшаш барча ташкилий-техникавий тадбирлар туфайли корхона бугунгача 1 миллион сўмлиқдан зиёд тежам олишга эришди.

Партия ва ҳукуматимизнинг юксак мукофотидан руҳланган тракторсозларимиз беш йиллик иккинчи йили план-топшириқларини, зиммаларига олган мажбуриятларни шараф билан бажаришларига шак-шубҳа йўқ.

М. ТУРОБОВ,
СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводининг созловчиси, КПСС XXVI съезди делегати.

БРИГАДА УСУЛИДА

Чинободдаги 102-автокорхона коллективи область автомобилчилари ўртасида илғорлик қилмоқда. Корхона ўтган йили 519 минг ўрнига 528 минг тонна юк ташиб, белгиланган топшириқни ошириб адо этди. 1982 йил дастлабки квартали плани ҳам барвақт бажарилди. Эришилган ютуқларда Олимжон Комилов, Турдиали Мамадалиев, Комилжон Акмалов сингари ўнлаб илғор шофёрларнинг ҳиссаси катта бўлди. Меҳнатни бригада методи асосида ташкил қилган ҳайдовчилар шу йилнинг ўтган ойлари давомида 460 литр бензин, 308 сўмлик эҳтиёт қисмлар тежаб қолишга эришди.

О. МАЪМУРОВ,
Андижон области.

САМАРА

Бирлашмамиз коллективи сўнгги ойлар ичида 24 минг киловатт-соат электр энергияси, 12 тонна ёнилғи-мойлаш материаллари, 13,4 тонна бензин тежаб қолди.

Токарь Михаил Гурьков, Владимир Пономарёв, электрик Эркин Файзиев, Валерий Максименко, техника хизмати кўрсатиш станцияси бошлиғи Рустам Нарзиқулов ўртоқларнинг ижодий изланишлари, айниқса катта натижалар бермоқда. Электрик Фарид Лавровининг таклифи туфайли корхона йилига 826 киловатт-соат электр энергияси иқтисод қиладиган бўлди. Трактор глушителларининг ишдан чиққан фланецларини кесиб, қувурдан ясалган янги глушителларга ўрнатилиши йилига 1,2 тонна металл тежаб қолиш имкониятини яратди.

Тежам бор жойда барака, самара бўлади. Буни яхши билган бирлашмамиз цехлари коллективлари бу йил 1 минг 500 дан ортиқ «Т-28-Х-4» чопиқ тракторларини ремонт қилиш, 80 дан зиёд чорвачилик фермалари машина-механизмларига хизмат кўрсатиш, 1,5 миллион кубометр тупроқ ишлари бажариш мажбуриятини олганлар.

Х. БУРҲОНОВ,
«Госкомсельхозтехника» Самарқанд район бирлашмаси инженери.

НАМУНА

Муқаддас Иттифоқимизнинг шонли 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга бел боғлаган Шаҳрисабз пиллакашлик фабрикасининг Суюн Йўлдошев бошлиқ бригадаси юбилей йили биринчи кварталп топшириқларини барвақт адо этди. Коллектив пландаги 1892 килограмм ўрнига 2048 килограмм ипак тола тайёрлади. Ишлаб чиқарилган толалар олий сифатга қабул қилинди.

Тежамкорлик ва иқтисод қилиш талабларига қатъий риоя қилган пиллакашлар ҳар 4 килограмм ипакдан 3,75 килограмм юқори сифатли кумуш тола олишга эришишди. Зулфия Турсунова, Хосият Бобомуродова, Эргашой Эсонова, Марҳамат Жиянова сингари моҳир пиллакашлар барчага намуна бўлишяпти.

О. НОРСАИДОВ,
Қашқадарё области.

УЗВИЙ БЎҒИН

Иқтисод ва тежамкорлик режимини кучайтириш — давримизнинг энг муҳим талабларидан бири. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Хом ашё, ёқилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни тежаш ва улардан оқилона фойдаланиш ишларини кучайтириш тўғрисида»ги қарори эса барча меҳнат коллективлари учун дастуриламалга айланди. Жумладан, Намангандаги 3/4 пахта тозалаш заводи партия комитети ана шу ҳужжат асосида конкрет тадбирлар белгилаб, иқтисодий тежамкорлик ҳаракатини авж олдириб юборган.

Қуйида корхона мутахассислари бу тадбирлар қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида ҳикоя қилишади.

ЖОНКУЯРЛИК

Г. ШАМСУТДИНОВА,
план-иқтисод бўлими бошлиғи, партия комитети секретарининг ўринбосари:

— «...Оддий ва шунчаки кундалик бир юмуш бўлиб кўринган иш — жамоат бойлигига омилкорлик билан муносабатда бўлиш, — таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, — ўзимиздаги ҳамма нарсалардан тўла-тўкис, мақсадга мувофиқ тарзда фойдаланиш маҳорати иқтисодий сиёсатнинг ўзаги бўлиб қолмоқда. Меҳнат коллективларининг ташаббуси, партиявий-оммавий иш мана шунга қаратилиши керак. Техника сиёсати ҳам, капитал маблағлар сиёсати ҳам, план, ҳисобот кўрсаткичлари системаси ҳам мана шунга қаратилмоғи лозим». Мазкур сатрларда заводимиз коммунистлари, барча ишчилари ва инженер-техник ходимларининг қарашлари, фикр-ўйлари, интилишлари жамулжамдир. Чунки, корхонамиз партия комитети ўн биринчи беш йиллик топшириқларини ортгириб бажариш мусобақасига бошчилик қилар экан, тежамкорликни ҳар томонлама кучайтиришга, энг яхши ишчиларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга алоҳида эътибор бериб келяпти. Негаки, тежамкорлик иқтисодий тушунчагина эмас, айни пайтда маънавий тушунча ҳам эканлиги маълум. Коллектив аъзоларини тежамли ходим бўлиш туйғуси руҳида тарбиялаш, уларнинг профессионал ўсиши, энг яхшиларнинг тажрибасини изчиллик билан жорий қилиш тўғрисида ғамхўрлик кўрсатишни биз, партия комитетининг бурчи, деб ҳисоблаб келмоқдамиз.

Маълумки, иқтисодий тежамкорлик комплекс масалалар таркибида бўлиб, у ўз навбатида план ва социалистик мажбуриятларнинг шараф билан адо этилишини таъминлашда узвий бўғиндир. Заводимиз коллективи съездлар йилида пландаги 79 минг тонна ўрнига 85 минг тонна пахтани қабул қилиб олишга эришди. Эндиги вазифамиз — уларни сақлаш ҳамда чиқитга чиқармаслан мўл-кўл тола, момиқ ва чигит ишлаб чиқариш тадбирларини қатъият билан амалга оширишдан иборат.

Корхона партия комитети пахтани эҳтиётлаб сақлаш, ундан ГОСТ талабларига тўла жавоб берувчи маҳсулот олиш масаласини ҳамиша эътиборда тутиб келади. Ўтган ойда завод тайёрлов бўлими бошлиғи Олимжон Иброҳимов, товаршунос Ёқубжон Абдуллаев, Бешкапа ва Шаҳанд пахта пунктларининг мудирлари: Алишер Абдураҳмонов ва Ёқубжон Нўъмоновлар шу ҳақда ҳисоб беришди. Аниқланган камчиликларни зудлик билан бартараф этиш биринчи даражали вазифа қилиб белгиланди. Пахта ғарамларида туннел қазиш, вентиляторлар ўрнатиш йўли билан нам ҳавони тортиш яхшиланди. Сушилкаларнинг узлуксиз ишлаши ҳосилни яхши сақлашда катта аҳамият касб этаётир. Бунда коммунистларнинг масъулияти ҳар қачонгидан ҳам ортди. Буни биз сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган Ҳусанбой Содиқов ва Собиржон Бойдадаев сменалари коллективларининг иш натижаларида кўряпмиз.

Корхонамизда меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усули афзалликларини намойиш қилишда Насимжон Каримов, Қодиржон Абдураҳмонов, Неъматжон Абдуллаевлар бошлиқ бригадалар жонкуярлик кўрсатишмоқда. Натижада коллективимиз иқтисодий тежамкорлик ҳаракатини қизитишга муваффақ бўляпти. Ўтган йили 32,4 минг квадрат метр ўров материаллари, 22 тонна ўров сими ва лента, 215 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинганлиги фикримизга далилдир.

Ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилида олдимизда мураккаб вазифалар турибди. Биз планга қўшимча 235 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, 400 киловатт-соат электр энергияси, 0,2 тонна бензин 520 тонна ёқилғи тежаш мажбуриятини олганмиз. Ўйлаймизки, улар ҳам шак-шубҳасиз адо этилади.

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ҲИССАСИ

О. ҲОЖИЕВ,
бош инженер, иқтисодий тежамкорлик комиссияси раиси:

— Тажриба тежамкорлик омиллари самарадорлик ва сифатни ўстириш учун олиб борилаётган мусобақа билан узвий равишда боғланган тақдирдагина мазкур омилларнинг таъсирчанлиги кучайишини исбот қилмоқда. Дарҳақиқат, белгиланган техникавий тадбирларнинг ўз вақтида, аниқ тартибда амалга оширилиши, ишлаб чиқариш новаторлари деб ном олган рационализатор ва ихтирочиларнинг фаоллиги корхона камоли учун беминнат хизмат қилмоқда. Мисолларга мурожаат этайлик. Яқин-яқингача заводимизда 8 та жин машинаси бўлиб, ҳар бирида 80 тадан арра бор эди. Унга 10 тадан қўшдик. Хўш, у қандай самара берди, дерсиз. Жуда катта! Машиналар аввал соатига 12,8 тонна тола ишлаб чиқарган бўлса, энди уларнинг миқдори 14,4 тоннага кўпайди. Бундан ташқари чигитдаги тукни нормадагидан 1 процент кўп қириб олиниши таъминланди. Слесарь Лутфулло Каримов билан токарь Владимир Шмуловичлар янгиликни татбиқ этишда жонбозлик кўрсатишди.

Илгари пахтани қуритиш сушилкаларида бешта СТАМК-2 мотори ишлатилиб, 275 киловатт-соат электр қуввати сарфланарди. Ишчи Абдулла Мирзаев, слесарь Боситхон Умаров ва инженер Неъматжон Исохоновларнинг таклифи билан бу мотор ўрнига ТГ-1,5 маркали 9 та мотор ўрнатилди. Шунинг эвазига, ҳозир ҳар ойда 1550 киловатт-соат электр қуввати тежалмоқда. Иккинчидан, авваллари сушилкаларда 30 процентгача намликдаги хом ашё қуритилган бўлса, энди 85—90 процент намликдаги пахта ҳам бемалол қайта ишланмоқда.

Учинчи мисол. Бундан бир неча йил муқаддам 5 та сушилкадаги пневматик транспортёрларда пахта. суришда ифлосланиш кўп эди. У механик транспортерлар билан алмаштирилди. Натижада барабанларнинг ишлаши осонлашди, тола олиниш 1,5 процент кўпайди. Сифат яхшиланди. Йилига 10 тонна маҳсулот чиқитга чиқишдан сақлаб қолинди. Бу рўйхатни анчагача давом эттириш мумкин. Умуман олганда, ўтган йили рационализаторлик таклифларини қўллашдан 50 минг сўмдан ортиқ самара кўрдик. 1981 йилда орттирилган бой тажрибани янги йилга хизмат қилдириш, уни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш жанговар шиоримиздир.

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

ИШНИ ҚИЛГАН КАРНАЙЧИ...

Кейинги йилларда сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқараётгани учун Бухоро нон комбинати номига кўплаб аччиқ-чучук гаплар айтилмоқда. Бунинг сабабларини билиш мақсадида яқинда шу корхонага бордик. Бир қарашда ҳаммаёқ саранжом-сариштадай. Аммо ишлаб чиқариш корпусига кирганимизда масала ойдинлашди.

Тўғри, бу ерда оби, гижда каби нонлардан тортиб булка, батонларгача тайёрлаб берувчи замонавий ускуналар, автомат ва машиналар билан жиҳозланган 5 та технология линияси жой олган. Лекин шундан 3 таси баҳоли қудрат ишлаб турибди. Кўпчилик юмушлар қўлда бажариляпти. Назорат-ўлчов асбоблари, хамир қорувчи, зувала ясовчи автоматлар, агрегатлар, транспортёр ва вентиляция ускуналари ишламаяпти. Цех кўпроқ қурилиш майдончасини эслатади. Бир томонда слесарлар, созловчилар тўхтаб қолган ва умуман юргизилмаган ускуналарни тузатиш, созлаш билан банд. Иккинчи ёқда газ, электр пайвандчилар машина ва аппаратларни қайта монтаж қилиб ўрнатишяпти.

— Корхонани лойиҳада кўрсатилгандек қуриб бера олмаган, мендан кетгунча, эгасига етгунча қабилида ишлаган қурувчиларнинг виждонига ҳайронман, — дейди цех бошлиғи Қ. Ашуров куйиб-пишиб.—Оқибатда ҳозир директордан тортиб фаррошларгача, ҳамма-ҳамма, комбинатни қайта қуриб оёққа турғизиш билан овора. Бу иш ишлаб чиқаришни тўхтатмаган ҳолда бажариляпти.

Корхона аслида 1977 йилда «Казгипростройпром» институти мутахассислари томонидан яратилган лойиҳа бўйича қурилди. У бир кеча-кундузда 65 минг тонна нон ва нон маҳсулотлари тайёрлайдиган, барча жараёнлари тўла механизациялашган ва автоматлашган корхона бўлиши керак эди. Уни қуриб фойдаланишга топшириш Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 163-трестининг 4-қурилиш-монтаж бошқармаси зиммасига юклатилди. Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли 219-кўчма механизациялашган колоннаси барча монтаж ишларини адо этиш, «Ўзэлектромонтаж» тресги электр ва алоқа линияларини ўтказиш, Ўрта Осиё «Оргпищепром» тресги эса ускуна ва автоматларни созлаб ишга тушириш мажбуриятини қабул қилишди. Афсуски, кўзда тутилган ишларнинг бир қисми чизмада қолиб кетди, қолганлари эса қўл учида қилинди ва охир-оқибатда чала ташлаб кетилди. Натижада Бухоро электр тармоқлари корхонаси шу пайтгача электр линияларини қабул қилиш ва лозим бўлган ишларни бажаришдан бош тортиб келяпти. Бундай камчиликлар кўп.

Бухоролик новвойлар янги корхонани орзиқиб кутишган эди. Энди маҳсулотларимиз сифати яхшиланади, тури ҳам кўпаяди, оғир ишларимиз енгиллашади, деб орзу қилган эдилар. Шу сабабли майда-чуйда камчиликларни ўзимиз тузатиб оламиз, деб ўйлаган бўлишлари мумкин. Қурувчилар кўзбўямачилик қилиб, усти ялтироқ, ичи қалтироқ корхона қуриб кетишгани маълум бўлди. Бу масала министрликда ва область партия, совет ташкилотларида бир неча бор кўрилган бўлса-да, чора-тадбирлар тўла бажарилмади. Корхонадан фойдаланувчилар қурувчиларни, бинокорлар эса фойдаланувчиларни, Озиқ-овқат саноати министрлигини айблашади. Лекин айбдор айнан ким эканлиги ҳануз муаммолигича қолмоқда.

Ғат-ғут қилган карнайчи-ю, балога қолган сурнайчи, дейди доно халқимиз. Қурувчи ва монтажчилар қилгиликни қилиб кетишди-ю, новвойлар ора йўлда қолишди. Шундай экан, сифатли нон ишлаб чиқариш ҳақида қандай гап бўлиши мумкин? Буни республика Озиқ-овқат саноати ва Қурилиш министрликларидаги мутасадди ўртоқлар ҳақоти тушунмасалар? Ўз хизмат бурчига совуққонлик ва масъулиятсизлик билан қараб, эл-юрт олдида қандай жавоб беришаркин?

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЭНГ МУҲИМИ—ОММАВИЙЛИК

«Заготхлопкопром» Наманган область саноат бирлашмаси бўлим бошлиғи В. ПАВЛЕНКО шарҳи:

— Жонажон партиямизнинг XXVI съезди мамлакат тараққиётининг программасини белгилаганда меҳнат ресурсларига омилкорлик билан муносабатда бўлиш, мавжуд бойликларни тежаб-тергаш, улардан тўлиқ ва оқилона фойдаланиш, хўжалик юритиш масалаларига янгича ёндашиш зарурлигини уқтирди. Шуниси қувончлики, 3/4 пахта тозалаш заводи коллективи съезд кўрсатмаларини изчиллик билан амалга оширишда қатор муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Шубҳасиз, бунда тежамкорлик ҳаракатининг оммавийлигини таъминлашга алоҳида аҳамият берилаётганлиги катта роль ўйнаётир. Завод маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари кишиларни ҳар жабҳада тежаб-тергашга, топширилган вазифаларга онгли муносабатда бўлишга, план ва мажбуриятларни ортиғи билан бажаришга сафарбар этишда барча воситалардан фойдаланишмоқда. СССР Енгил саноат министрлиги ҳамда тармоқ касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлдан бермай келаётган Учқўрғон ва Гулбоғ пахта тозалаш заводлари коллективлари тўғрисида ҳам шундай илиқ сўзларни айтиш мумкин.

Бирлашмамизда СССР 60 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат намунасини кўрсатиб ишлаётган коллективлар кўпайиб бораётганлиги диққатга сазовордир. Уларнинг маҳорати, изланиши туфайли ўтган йили область бўйича 24 минг квадрат-метр ўров материаллари, 30 тонна махсус сим ва лента, 955 минг киловатт-соат электр энергия ва 300 тоннадан зиёд шартли ёнилғи тежаб қолинди. Пахта тойларининг мустаҳкамлиги ва оғирлигини ошириш ҳисобига тежалаётган ўров материаллари, илғор технология ва фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш эвазига иқтисод қилинаётган энергия ҳажми тобора ошиб бормоқда. Қўғай, Чортоқ, Янгиқўрғон пахта тозалаш заводлари ва пунктларида ҳам ички резервлардан фойдаланиш йўлга қўйилмоқда. Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усули тежамкорликни кучайтиришда ажойиб восита бўлмоқда.

Албатта, бирлашмамиз корхоналарида иқтисод ва тежамкорликни яхшилаш резервлари ҳали кўп. Иқтисод ва тежамкорлик учун сабот билан курашиш, ресурслардан самарали фойдаланиш — ҳар бир меҳнатчининг, ҳар бир корхона раҳбарининг ишидир. Бу ҳақда тинимсиз ғамхўрлик қилиш 1982 йилда зиммамизга олган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга ёрдам бериши турган гап.

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР АСОСИДА

(Боши биринчи бетда)

Партиянинг социал-иқтисодий программасини амалга оширишда, беш йилликнинг тиғиз топшириқларини бажаришда қурувчиларнинг роли масъулиятли ва фахрлидир. Ишчилар эстафетаси принципи асосида ўтказилаётган социалистик мусобақа тармоқнинг доимий ҳаракатдаги резервларидан бири бўлиб қолди. Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзи марказий комитетининг раиси **А. И. Ланшин** ялпи мажлисда сўзга чиқиб, қурилиш коллективларининг турдош корхоналар билан ўзаро алоқасини такомиллаштириш масалаларига тўхталиб ўтди.

Совет экономикасини ривожлантиришнинг ҳозирги босқичида социалистик мусобақани ташкил этиш энг кўп даражада конкретлиликни талаб қилади. Латвия касаба союзлари республика советининг раиси **А. К. Зитманис** бу фикрни шарҳлаб, республика маҳаллий саноат министрлиги ва тармоқ касаба союз комитетининг иш тажрибаси тўғрисида гапириб берди.

Шу беш йилликда Пенза машинасозлик заводининг коллективи мамлакатнинг тўқимачилик саноати учун йигириш машина-ускуналари ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтириши лозим. Социалистик мусобақани такомиллаштириш, ишчиларнинг ижодий ташаббусларини ривожлантириш тиғиз планларни муваффақиятли бажаришнинг резервларидан биридир, деди корхонанинг токари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Ю. В. Седов**. Делегат областнинг илғор коллективларида меҳнат рақобатини ташкил этиш тажрибаси, уни жорий этиш асосий йўналишлари тўғрисида гапирди, ҳар бир кишининг умумий муваффақиятга қўшадиган ҳиссасига баҳо беришда янада талабчан бўлиш зарурлигини таъкидлади.

Молдавия мамлакатда олдингилардан бири бўлиб, хўжалик юритишнинг янгича шаклини ўзлаштирди — агросаноат комплексларини тузди. Молдавия касаба союзлари республика Советининг раиси **Г. И. Еремей** экономиканинг шу ривожланаётган секторида касаба союз фаолиятини такомиллаштириш йўллари тўғрисида гапирди. У орттирилган иш тажрибасини баҳамлашиб тобора мураккаблашиб бораётган вазифаларни ҳал этишда, қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат саноати ва бошқа соҳаларнинг манфаатларини бир-бирларига янада яқинроқ боғлаш муҳимлигини алоҳида уқтирди. Кадрлар малакасини ошириш[illegible] натга коммунистик муносабатни тарбиялашда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва қонунларга риоя этилиши устидан контролни кучайтиришда активроқ қатнашиш — касаба союз ташкилотларининг вазифасидир.

Москва область Новопетровск районидаги 1-ўрта мактаб ўқитувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Т. П. Прохорованинг** фикрича, ҳамма ерда, ҳар бир касаба союз комитети ҳузурида оила ва мактабга ёрдам бериш комиссиялари тузилмоғи керак.

Мамлакатимиздаги илмий-техника жамиятлари ўн миллион аъзоларининг коллектив ижодий изланишлари қўл меҳнатини камайтиришга, технологик жараёнларни интенсивлаштга қаратилган, деди шу жамиятлар Бутуниттифоқ кенгашининг раиси академик **А. Ю. Ишлинский**. У мамлакат саноатининг турли тармоқларида қўл ишларини ва оғир ишлаб чиқариш операцияларини, зарарли меҳнат шароитлари билан боғланган ишларни механизациялаш, робот ва манипуляторлар қўллашни кенгайтириш борасида амалга оширилаётган программа катта социал аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

В. И. Ленин номидаги Магнитагорск металлургия комбинатининг директори **Л. В. Радюкевич** ўз нутқини хўжалик раҳбарлари билан касаба союз комитетининг ҳамкорлигига бағишлади.

Қирғизистон касаба союзлари республика Советининг раиси **Э. Абакиров** республика касаба союзлари социалистик мусобақанинг самарадорлиги ва таъсирчанлигини қандай ошириб ҳар бир коллектив ва умуман тармоқнинг хусусиятларини назарда тутган ҳолда унинг шакл ва методларини қандай такомиллаштириб бораётганликлари тўғрисида гапирди. У мусобақа янги-янги хислатлар касб этиб, янада оммавий, таъсирчан бўлиб қолганлигини айтди.

Меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш — ҳар бир завод, хўжалик, қурилиш муваффақиятли ишлашининг муҳим шартидир. Касаба союзлар Свердловск область Советининг раиси **Е. А. Коровин** бинокорлар ташаббусига қўшилган юртдошлари эришган муҳим афзалликларни Урал пойтахтидаги бир қанча корхоналар мисолида айтиб берди.

Олтита секцияда касаба союзлари фаолиятининг энг муҳим йўналишлари муҳокама қилинди. Батафсил фикрлашувларга ВЦСПС секретари **А. П. Бирюкова** якун ясади.

КПСС Марказий Комитетининг съездга табрикномаси, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи Коммунистик партиянинг ривожланган социализм шароитида касаба союзлари роли ва аҳамиятини оширишга қаратилган ўзгармас йўлининг янги ишонарли тасдиғи бўлганини нотиқлар зўр мамнуният билан уқтириб ўтдилар. Делегатлар Леонид Ильич Брежневга жаҳон касаба союзлари федерациясининг олтин медали топширилганлиги унинг тинчликни мустаҳкамлаш йўлидаги, ишчилар синфининг ўз ҳуқуқлари учун курашига изчиллик билан кўмаклашиш йўлидаги жуда катта ҳиссаси кенг миқёсда эътироф этилганлигининг далили бўлганлигини таъкидладилар.

«Социалистик мусобақа ва меҳнаткашларнинг ижодий активлигини ошириш» секциясида ишчан ва амалий гурунглашув бўлиб ўтди. Муҳокама қатнашчилари, жумладан, муқобил планлар ва социалистик мажбуриятлар қуйидан ишлаб чиқилишини таъминлашни, уларни жамоатчилик олдида ёқлашни одат тусига киритишни, доимий ишлаб чиқариш кенгашлари ва коллектив шартномаларнинг имкониятларидан янада тўла фойдаланишни тавсия этдилар.

«Касаба союзларининг иқтисодий иши» секцияси қатнашчилари кўпгина қимматли таклифлар киритишди. Улар меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада формаларини янада ривожлантириш, меҳнаткашларни жамоат мулкига эмилкорлик билан муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш тўғрисида гапирдилар.

«Меҳнат шароитларини ва уни муҳофаза қилишни яхшилаш» секцияси асосий диққат-эътиборни меҳнат хавфсизлиги давлат системасини ишлаб чиқаришга жадал жорий этишга, манипуляторлардан, роботлардан кенг миқёсда фойдаланишга, шу асосда қўл ишлари улушини қисқартиришга қаратди.

«Давлат социал страхованиеси, меҳнаткашлар соғлиғини муҳофаза қилиш ва уларнинг дам олишини ташкил этиш» секцияси иштирокчилари халқ фаровонлигини юксалтиришда социал страхованиенинг ролини янада кучайтиришга, даволаш муассасалари ва шифохоналарнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга сабот билан ҳаракат қилишни тавсия этдилар.

«Меҳнаткашларга социал-маиший ва уй-жой хизмати» секцияси уй-жой, мактабгача тарбия муассасалари, коммунал-маиший ва савдо-сотиқ объектлари қуриш планлари бажарилишига касаба союзларининг таъсирини кучайтиришни тавсия қилди.

«Касаба союзларининг тарбиявий ва маданий-оммавий иши» секциясида ишлаган делегатлар тарбиявий ишни меҳнат коллективларига марказлаштириш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш учун сабот билан курашиш зарурлиги ҳақида гапирдилар. Улар маданият муассасаларининг фаолиятини активлаштириш, қишлоқ аҳолисига хизмат қилишни яхшилашни, ишчилар ва колхозчиларнинг ижодкор зиёлилар билан ҳамдўстлигини мустаҳкамлашни тавсия этдилар.

Секцияларнинг иш якунлари юзасидан съезд қарор қабул қилди. Унда ВЦСПСга секциялар ишлаб чиққан таклифлардан ўзининг амалий ишида фойдаланиш тавсия этилди.

Шундан кейин съездда музокаралар давом эттирилди.

Бугун съезд ўз ишини давом эттиради.

Республикамиз бўйлаб

БРИГАДАЛАРДА ФЕРМАЛАР

Андижон область Ленин районидаги кўпчилик хўжаликларда чорвачиликни янада равнақ топтириш юзасидан муҳим тадбирлар кўрилаётир. Жумладан, райондаги «Победа» колхозининг ўн учта бригадасида ёрдамчи фермалар ташкил қилинди. Ҳар бир бригада асосий юмушдан бўшаган пайтда ана шу фермалардаги чорва молларни боқиш билан шуғулланади. Шу йўсинда колхоз бу йил 20 тонна гўшт етиштиришни мўлжалламоқда. Маҳсулотларнинг бир қисми бригада эҳтиёжи учун ишлатилса, иккинчи қисми давлатга топширилади.

Шу йилнинг охиригача Андижон областининг барча хўжаликларидаги бригадаларда ана шундай усул билан мўл-кўл гўшт етиштиришга қарор қилинди.

СУТ СОҒУВЧИНИНГ МАРРАСИ

Наманган область Тўрақўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг сут соғувчиси Д. Эшонжонова ўз боқимидаги ҳар бир сигирдан ҳар куни 15 килограммдан сут соғиб олишга эришмоқда. Илғор сут соғувчи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига муносиб туҳфа тайёрлашга аҳд қилган. У ҳар бир сигирдан 5 минг килограммдан сут соғиб олишга ваъда бериб, янада баракали меҳнат қилмоқда.

ҚАРДОШЛИК ҚЎШИҚЛАРИ ЯНГРАЙДИ

ТОШКЕНТДА «ДЎСТЛАРИМИЗ ТАРОНАЛАРИ» ХАЛҚАРО МУЗИКА САНЪАТИ ФЕСТИВАЛИНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШИ

Болгария, Венгрия, Вьетнам, ГДР, Куба, Монголия, Польша, Румыния, Чехословакия, Югославия ва Совет Иттифоқидан келган эстрада усталари Ўзбекистон меҳнаткашларига тақдим этган асарлар социалистик мамлакатлар халқларининг қардошларча дўстлиги, тинч бунёдкорлик меҳнати, бахти тўғрисидаги қувончли, улуғвор қўшиққа айланди. Меҳмонлар турли тиллардаги қўшиқларни бирлаштирган бу программани давлатимиз тарихидаги шонли сана — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига туҳфа этдилар. 19 март куни мазкур программа Тошкентдаги энг яхши концерт зали — В. И. Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройи саҳнасидан илк бор янгради. Бу ерда «Дўстларимиз тароналари» халқаро музика санъати фестивали тантанали равишда очилди.

Ўзбекистон пойтахти меҳмонларини меҳнат коллективларининг, ўқувчи ёшлар, ижодий ташкилотларнинг вакиллари қизғин табрикладилар. Улар ўз нутқларида бу галги музика байрами шубҳасиз мамлакатларимиз ҳамдўстлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, томошабинларни социализмнинг ёрқин йўлидан бораётган ҳар бир халқнинг замонавий, миллий санъати эришган энг яхши ютуқлар билан таништиради. Мамлакатнинг турли шаҳарларида намойиш этиладиган бу эстрада программаси Тошкентда — кўпгина халқаро анжуманлар ўтган шаҳарда, халқлар дўстлиги ва қардошлигининг тимсоли бўлиб қолган шаҳарда илк бор янграганлиги ғоят рамзий маънога эга.

...Зал гумбазлари остида дастлабки байрам садолари янгради. «Русская песня» ансамблининг вокал группаси ва Литва ССРда хизмат кўрсатган артист Юозас Тишкус раҳбарлигидаги «Эстрада тароналари» ансамбли ижрочиларининг турли тилларда янграган қўшиқларни ягона композицияга айлантиришларига кўмаклашади.

Тошкентда дўстлик тароналари 10 кун янграйди. Бу тароналарни Ўзбекистоннинг ўн минглаб меҳнаткашлари тинглайди. Дўстлик тароналари улуғ Ленин номидаги саройдагина эмас, балки саноат корхоналарида, колхозлар ва олий ўқув юртларида ҳам баралла жаранглайди. Республикамизда фестиваль қатнашчилари билан ижодий учрашувлар бўлиб ўтади. Меҳмонлар ўз халқларининг музика маданияти тўғрисида гапириб берадилар, ижодий режалари билан ўртоқлашадилар. «Дўстларимиз тароналари» фестивали — бу, хонандалар ва созандаларнинг якдил фикрига кўра, ҳар бир ижрочига социализм мамлакатлари халқларининг ўзига хос санъати билан янада чуқурроқ танишиш имконини берадиган ажойиб ижодий лаборатория бўлиб, бадиий ифоданинг янги-янги формалари ва воситаларини қидириб топишда янада қалин ҳамкорлик қилишни мақсад қилиб қўйган. Фестиваль программасида планетада тинчликни мустаҳкамлашга даъват этувчи жўшқин қўшиқлар, инсониятнинг порлоқ келажаги учун курашда ўз ҳаётини қурбон қилган қаҳрамонлар тўғрисидаги қўшиқлардан тортиб чуқур лирик ашулаларгача бўлган турли ижодий услублар, жанри ва тузилиши жиҳатидан хилма-хил асарлар янграйди. Бироқ, уларнинг ҳаммасини энг муҳим нарса тўғрисида, ҳозирги вақтда қардош мамлакатларнинг халқлари қандай яшаётганлиги, уларнинг Ер юзида тинчлик бўлиши учун интилаётганлиги тўғрисида гапириб бериш истаги бирлаштирган.

«Тинчлик», «Дўстлик», «Тенглик» — бугунги кунда ҳар бир совет кишиси учун азиз ва қимматли бўлган бу тушунчаларни дўстларимиз ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги байрами билан музика тилида ўзига хос усулда табриклаб ифода этдилар.

(ЎзТАГ).

17 — АПРЕЛЬ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ТЕЖАЛГАН ХОМ АШЁ ҲИСОБИГА

Қувасой цемент комбинатининг ярим минг кишилик коллективи қизил шанбаликда тежаб қолинган хом ашё, ёқилғи ва энергия ҳисобига ишлашга қарор қилди. Цементчилар ҳозирнинг ўзидаёқ барча цехларда шахсий тежамкорлик дафтарчаларини очдилар. Дастлабки ёзувлар тежамкорлик борасида қўлга киритилган ютуқлардан далолат беради. Коллектив 17 апрель куни 50 тонна цемент, кўплаб шифер, оҳак ва гипс тайёрлайди. Меҳнат байрамига корхона ходимлари билан бирга ветеранлар ҳам чиқадилар. Улар ёшлар билан биргаликда айланувчан печь ва тегирмонлар ёнида меҳнат вахтасида турадилар. Ободонлаштириш ишларида қатнашадилар.

ТЕЗКОРЛИК БИЛАН

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли Гулистондаги 22-трестдан Борис Гизатуллин бошлиқ хўжалик ҳисобида ишловчи бригада меҳнат байрамида юксак кўрсаткичга эришиш мажбуриятини олди. Бир беш йилликда икки беш йиллик нормани бажариш ташаббуси билан чиққан бу коллектив шанбалик куни ўн кубометр ғишт, 15 кубометр бетон ёткизиш ва 150 квадрат метр шифер қоплашга қарор қилди. Бу ишлар Комсомол районидаги «Целинник» бройлер фабрикасида амалга ошириледи.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

БОЛГАРИЯДАГИ ДЎСТОНА УЧРАШУВЛАР

СОФИЯ, 18 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси, СССР Олий Советининг депутати М. С. Соломенцев бошчилигида расмий дўстлик визити билан БХРга келган СССР Олий Советининг делегацияси БХР Халқ мажлисига борди ва БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Халқ мажлисининг Раиси С. Тодоров билан учрашди.

Суҳбат вақтида С. Тодоров Халқ мажлисининг иши ва депутатларнинг фаолияти тўғрисида, Болгария экономикасини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари ҳақида совет парламентининг аъзоларига ахборот берди.

Совет делегациясининг бошлиғи М. С. Соломенцев ўз навбатида болгариялик дўстларга КПСС XXVI съезди қарорларини рўёбга чиқараётган совет халқининг меҳнатдаги катта-катта ғалабалари тўғрисида. КПСС билан Совет ҳукуматининг бутун дунёда тинчликка эришишга қаратилган изчил ташқи йўли ҳақида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида сўзлаган нутқида баён этиб берилган СССРнинг янги тинчлик ташаббуслари тўғрисида гапириб берди.

СССР Олий Советининг делегацияси шарафига зиёфат берилди. С. Тодоров зиёфатда сўзга чиқиб, Болгария — Совет муносабатларининг юксалиш йўлидан ривожланиб бораётганлиги амалдаги социалистик интернационализмнинг намунаси эканини таъкидлади. Л. И. Брежнев ва Т. Живков дўстлигимиз ва ҳамкорлигимизни ривожлантиришга белгиловчи ҳисса қўшмоқдалар, деди у.

КПСС билан БКП ўртасидаги мустаҳкам жанговар иттифоқи Совет — Болгария муносабатларининг асосидир, деб уқтирди жавоб нутқида М. С. Соломенцев. Л. И. Брежнев ва Т. Живков ўртоқлар ўртасида учрашувлар ва суҳбатлар шу муносабатларни ривожлантириш учун, социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. СССР Олий Совети билан БХР Халқ мажлиси ўртасидаги ҳамкорлик мамлакатларимизнинг алоқаларини ҳар томонлама ривожлантириш жараёнида муҳим ўрин олиб турибди.

Империалистик доиралар, аввало АҚШдаги мана шундай доиралар ва уларнинг НАТОдаги шериклари халқаро вазиятни тобора кўпроқ кескинлаштираётган бир шароитда тинчлик учун, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун кураш масалалари биринчи ўринга чиқиб олмоқда, деб таъкидлади делегация бошлиғи. Уруш хавфини тугатиш ҳозирги энг муҳим вазифадир, деб уқтирган эди Л. И. Брежнев.

СССР Олий Советининг делегацияси Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раҳбарлари билан самимий суҳбатлашди. Суҳбат давомида иккала қардош мамлакатнинг халқлари ўртасидаги алоқаларни тукурлаштиришга ва кенгайтиришга тааллуқли масалалар муҳокама қилинди.

Делегация Георгий Димитров мавзолейига, В. И. Ленин ҳайкали пойига, шунингдек номаълум солдат ҳайкали ва халоскор Совет Армияси шарафига ўрнатилган момумент пойига гуллар қўйди.

Вьетнам Халқ Республикасида иккинчи беш йиллик мобайнида мактабгача болалар муассасаларининг сони янада ошди. Ҳозир мамлакатда 46 мингдан ортиқ боғча ва ясли бўлиб, уларда республиканинг 1,2 миллион кичик граждани тарбияланмоқда. Суратда: Ханойдаги болалар боғчаларидан бирининг тарбияланувчилари.

ВИА—ТАСС фотоси.

СОВЕТ—БОЛГАРИЯ ДЎСТЛИГИ МИТИНГИ

СОФИЯ, 18 март. (ТАСС мухбирлари). Стара-Загора шаҳридаги эсда сақлаб қолувчи қурилмалар заводи социалистик Болгария электрон саноатининг энг катта корхоналаридан бири. Бу корхона Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида қардош мамлакатлар билан мустаҳкам ҳамкорлик қилмоқда. Корхона коллективи бугун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Совети Раиси, СССР Олий Совети депутати М. С. Соломенцев бошчилигидаги СССР Олий Совети делегациясини самимий кутиб олди. Заводда Совет — Болгария дўстлиги митинги бўлиб ўтди.

Митингда СССР Олий Совети делегациясининг бошлиғи М. С. Соломенцев сўзга чиқди. У жумладан бундай деди: Болгария халқининг қадрдон ва содиқ дўсти Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг сизларга йўллаган самимий саломини ва сизнинг ажойиб ватанингизга тинчлик, осойишталик ва янада равнақ топишини тилаб билдирган истакларини зўр қувонч билан етказаман.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Болгария Коммунистик партияси ўртасидаги жипслик, ғоявий-сиёсий бирлик Совет — Болгария қардошлигининг ўзагидир. Партияларимиз ва давлатларимиз раҳбарлари ўртоқ Л. И. Брежнев билан Т. Живковнинг мунтазам учрашувлари ва суҳбатлари ҳамма соҳада Совет — Болгария ҳамкорлигининг тинмай мустаҳкамланиши учун ишончли раҳнамо бўлиб хизмат қилмоқда.

Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида халқ хўжалиги вазифаларини ҳал этишда қардош мамлакатларнинг хилма-хил ижобий тажрибасини қайд этиб, Болгарияда аграр-саноат кооперациясининг фойдали формалари топилганлиги аҳамиятини алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Бу муваффақиятлар социалистик экономиканинг жуда катта бунёдкорлик имкониятларини, марксча-ленинча фан аниқлаган ва реал социализм тажрибаси тасдиқлаган ижтимоий тараққиётнинг умумий қонуниятларини ижодий қўллашнинг муҳим эканлигини акс эттиради.

Халқимиз ҳаётида буюк воқеа — ишчилар ва деҳқонларнинг жаҳонда биринчи кўп миллатли иттифоқ давлати — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 60 йиллиги каби катта воқеага тайёргарлик кўриш совет кишиларининг диққат марказида турибди. 1922 йилда улуғ Ленин раҳбарлигида тузилган Совет Иттифоқи халқларининг ягона сафда жипслашуви уларнинг куч-қудратини оширишини, ижтимоий-иқтисодий ривожланишни тезлаштиришини яққол исбот этди. Мамлакатларимизда қарор топган яхши анъанага мувофиқ совет кишилари ўз давлати юбилейини меҳнатда янги зафарлар билан, партия съезди қарорларини муваффақиятли бажариш билан кутиб олишга интилмоқдалар.

Тинчликни сақлаб қолиш барча бунёдкорлик вазифаларимизни ҳал этишнинг энг муҳим заминидир. Халқаро муносабатларда тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ.

Нотиқ сўзини давом эттириб бундай деди: ҳозирги вазиятда Совет Иттифоқи КПСС XXVI съездида 80-йилларга қабул қилинган тинчлик программасини амалга ошириш учун айниқса зўр ғайрат билан курашмоқда. СССР Олий Советининг жаҳон парламентлари ва халқларига мурожаати мана шу мақсадга қаратилган. СССР касаба союзларининг ҳозир Москвада ўтаётган съездида Л. И. Брежнев бир қанча янги тинчлик ташаббусларини илгари сурди. Бу ташаббуслардан мақсад вазиятни соғломлаштиришга амалий қадамлар билан кўмаклашишдан, халқаро ҳаёт ривожини кескинликни юмшатиш ва тинчлик томон буришдан иборатдир.

Болгария коммунистларининг, меҳнаткашларининг Л. И. Брежнев таклиф этган янги тинчлик ташаббусларига қардошларча бирдамлиги бизни ғоят қувонтирди. КПСС, Совет Иттифоқи, бизнинг халқимиз БКПнинг XII съездида эълон қилинган ва ўртоқ Живковнинг шундан кейинги нутқларида ривожлантирилган кенг тинчлик программасини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлайди. Бу программада Болгариянинг кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш, ҳамжиҳатликни ва халқларимиз ўртасида ҳамкорликни чуқурлаштириш борасидаги вазифалари белгиланган. Болқоннинг ядро қуролидан холи зонага айлантирилиши бу йўлда қўйилган таъсирчан шу билан бирга муҳим қадам бўлади. Социалистик Болгария бу йўлни изчиллик билан қўллаб-қувватламоқда.

* * *

Олий Совет делегацияси бугун пойтахт яқинидаги агросаноат комплекси хўжаликларидан бири «Средец»ни бориб кўрди. Меҳмонлар агросаноат комплексининг иши билан танишдилар, чорвачилик комплексини ва гулхонани кўздан кечирдилар.

Совет делегацияси, шунингдек пойтахтдаги «Витоша» тикувчилик фабрикасида бўлди. Делегация бошлиғи фабрика ходимларига БКП XII съезди белгилаган вазифаларни бажаришда янги-янги муваффақиятлар тилади.

В. БАБКИН, А. СМИРНОВ.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПАРИЖ. Франция сўл кучлар ҳукумати мамлакат экономикасини турғунлик ҳолатидан чиқариб олиш мақсадида тегишли чоралар кўрмоқда. Давлат министри, планлаштириш министри М. Рокар журналистлар ҳузурида нутқ сўзлаб, ҳозирги вақтда ҳукуматнинг асосий вазифаси ишсизликка қарши кураш олиб боришдан иборат эканлигини айтди. Бунинг учун мамлакатда монополиялар манфаатларига бўйсундирилган планлаштириш системасини қайта қуриш керак.

БАЙРУТ. Исроил босқинчилари босиб олган араб территорияларини қонунга хилоф равишда ўзлаштиришни давом эттирмоқдалар. Исроил газеталарининг хабар беришича, Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида янги катта ҳарбийлашган манзилгоҳ қуриш давом этмоқда. Манзилгоҳнинг биринчи навбати қуриб битказилганидан кейин у ерга Исроил мудофаа министрлиги хизматчиларининг 1800 га яқин оиласи жойлаштирилади.

КОБУЛ. АДР хавфсизлик кучлари Балх, Бамиён ва Ғилмон вилоятларида аҳолининг ёрдами билан аксилинқилобчи тўдаларни тугатиш борасида муваффақиятли операциялар ўтказдилар. Бахтар агентлигининг хабар беришича, шу вилоятларининг бир қанча уездларида аҳолига кун бермаётган босмачилардан жуда кўп миқдорда қурол-яроғ, ўқ-дори, портловчи моддалар мусодара қилиб олинди.

(ТАСС).

ДЕМОКРАТЛАРГА ҚАРШИ РЕПРЕССИЯЛАР

Буэнос-Айресдан олинаётган хабарлар Уругвайдаги ҳукмрон режим кейинги вақтда демократик кучларга қарши репрессияни авж олдириб юборганлигидан далолат бермоқда. 1973 йилда ғайри қонуний деб эълон қилинган коммунистик партия асосий нишон бўлиб қолмоқда.

(ТАСС).

БАЙРАМ АРАФАСИДА

Ўзбекистоннинг неча минглаб аҳолиси ҳар куни маиший хизмат ва коммунал хўжалиги ходимлари меҳнатининг самарасидан баҳраманд бўлмоқда. Халқ хўжалиги шу тармоқларининг меҳнаткашлари ҳурмат ва иззат қилинмоқда. Коммунистик партия билан Совет ҳукумати холис хизмат соҳасини янада ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. Уй-жой-коммунал хўжалик ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни арафаси — 19 март куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри А. И. Бродова доклад қилди. Маиший хизмат ва коммунал хўжалик ходимлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга интилаётганликлари йиғилишда уқтириб ўтилди. Улар совет кишиларининг фаровонлигини янада ошириш юзасидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев СССР касаба союзларининг XVII съездидаги нутқида ўртага қўйган барча вазифаларни муваффақиятли бажаришга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини янги зафарлар билан кутиб олишга аҳд қилганлар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ҲОСИЛДОРЛИК ОЛДИНДАН БЕЛГИЛАНАДИ

18 март куни Бутуниттифоқ пахтачилик илмий тадқиқот институтида бўлиб ўтган қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини прогноз қилиш биринчи регионал илмий-амалий конференция қатнашчилари деҳқончиликда маълумотлар хизматини кенг қўллаш масалаларини муҳокама қилдилар. Конференция ишида олимлар ва ҳисоблаш марказларининг ходимлари, Ўрта Осиё республикаларидан келган қишлоқ хўжалик мутахассислари қатнашдилар. Улар пахта, маккажўхори, шоли, сабзавот ва мева ҳосилини программалаштириш, ўсимликларни биологик ҳимоя қилиш тажрибаларини ўртоқлашдилар. Қишлоқ хўжалигида прогноз хизматидан фойдаланиш билан шуғулланадиган мувофиқлаштирувчи кенгаш тузилди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада тарих фанини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан В. И Ленин номли Тошкент давлат университети ҳузуридаги малака ошириш институти директорининг ўринбосари, тарих фанлари доктори, профессор Вартан Шамирович Багдасаровга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми тарих фанини ривожлантириш, республикада юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялашдаги хизматлари учун В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети кафедра мудири, тарих фанлари доктори профессор Аҳмадхўжа Ҳамидхўжаевга «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми фалсафа фанини ривожлантириш, республикада юқори малакали кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун Тошкент халқ хўжалиги институти кафедра мудири, фалсафа фанлари доктори, профессор Йўлдош Жумабоевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада соғлиқни сақлашни ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги Тўртинчи бош бошқарма Марказий поликлиникасининг бош врачи ўртоқ Вячеслав Васильевич Мельниковга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада соғлиқни сақлашни ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги Тўртинчи бош бошқарма Марказий поликлиникасининг лаборант-фельдшери ўртоқ Равза Абдуловна Мулинага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Андижон пахтачилик институти кафедра мудири ўртоқ Рихсивой Файзиевич Файзиевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими» фахрий унвони берди

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» Косонсой 1982 СОВРИНИ УЧУН

Мусобақа арафасида

ОЛТИН МАРАФОН

Бугунги кунда олис масофага югуриш мухлиси ёки, спортчидан замонавий марафон нима деб сўрасангиз, 42 километру 195 сантиметрга югуриш, деб жавоб бериши табиий. Қизиқ, бундай рақам аслида қаердан пайдо бўлган? Бу саволга ҳам кўпчилик Марафон деган жой билан Грециянинг пойтахти ўртасидаги оралиқ ана шундай масофага тенг деб, жавоб бериши турган гап. Солномаларда қайд этилишича, эрамиздан аввалги 490 йилда грек жангчилари Марафон яқинида душман устидан ғалаба қозонишган экан. Грек чопари Фидиппидес ана шу хушхабарни етказиш учун Марафон деган жойдан Афинага югурган. У ҳолдан тойиб, ҳушидан кетишига қарамай, ғалаба ҳақидаги хабарни афиналикларга етказган.

Мухлислар нима учун бугунги кунда марафон ҳақида фикр юритиб, Олимпиадалар тарихи ҳусусида гап очиляпти, деб ўйлашлари мумкин. Гап шундаки, яқинда Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Осло шаҳрида норвегиялик таниқли тарихчи, чанғи музейининг директори Якоб Воге билан қилган суҳбати эълон қилинди. Олим ўз суҳбатида жумладан: «Хатони тузатиб, адолат ўрнатиш вақти келди. Марафонча югуриш масофаси 40 километру 200 метр бўлиши керак», деб даъват қилади. Олимнинг баёноти узоқ текширишлардан кейин юзага келган мулоҳазалардир. У ўзининг тадқиқот ишларини биринчи марта 1896 йили ўтказилган Олимпиадада марафончилар қандай масофани босиб ўтишганини аниқлашдан бошлади.

Маълумки, олис масофага югуриш антик давр спорт ўйинлари программасига киритилмас эди. Замонавий Олимпиада ўйинларида марафончиларнинг ҳам иштирок этиши эса француз олими Мишел Бреалнинг номи билан боғлиқдир. Бу олим 1895 йили Олимпиада ўйинлари ўтказишга қарор қилинганда енгил атлетикачилар узоқ ўтмишда Фидиппедис қўлга киритган муваффақиятини такрорлай олишармикан, деган фикрни ўртага ташлади. Мишел Бреал бу ҳақда замонавий олимпиадалар асосчиси Пьер де Кубертэнга мактуб йўллаб, агар спортчилар марафонча югуришда ғолиб чиқишса, уларни кумуш соврин билан тақдирлашга тайёр эканлигини маълум қилди.

Кейинги воқеалар мухлисларга аён: 1886 йилнинг 29 мартида 24 спортчи марафонда қатнашди. Орадан бир неча соат ўтгач, 60 минг томошабин стадионда ватандошлари — грек Спиридон Луисни самимий қаршиладилар.

Я. Воге Афинага бориб, спорт тарихи билан қизиқди, архив материаллари билан танишди. Олимпиада ўйинлари ҳақидаги ҳисоботларни ёритган маҳаллий «Асти» газетаси марафонча югуриш масофаси ўша даврда 40 километру 200 метрга тенглигини қайд этган эди. Аниқланишича, 1900 йили Парижда, орадан тўрт йил ўтиб Сен-Луис шаҳрида ўтказилган мусобақаларда ҳам спортчилар 40 километру 200 метрли масофада баҳслашган эдилар.

«Аслида 1908 йили Лондонда ўтказилган мусобақада ҳам масофа шунча бўлиши керак эди, — дейди Я. Воге, — лекин Олимпиада ташкилотчилари мусобақа бошланадиган жойнинг тарихий аҳамияти борлигига эътибор қилишди. Шу тариқа Виндзорск қалъаси деворлари яқинидан Олимпиада стадионигача бўлган масофа 40 километру 200 метр деб ҳисобланди. Зеро, шу пайтда кутилмаган воқеа рўй берди. Кичик шаҳзода Уэльский олис масофага югурувчилар баҳсининг бошланишини деразадан туриб томоша қилмоқчи эканини билдирди. Шу билан старт чизиғини шаҳзода ўтирган ерга яқинроқ қилиб ўрнатишга тўғри келди. Умумий масофа эса инглизча 26 милу 385 ярд, яъни 42 километру 195 сантиметргача чўзилди».

Тўғри, орадан тўрт йил ўтиб, Стокгольмда ўтказилган Олимпиада ўйинларида ҳам 40 километру 200 метрга югуриш ўтказилди. Аммо 1924 йилдан бошлаб бугунги кунгача инглизча янглиш масофа бўйлаб баҳс юритиляпти. Шу боисдан Якоб Воге бу англашилмовчиликни тузатиб, адолат юзасидан италиялик Дорандо Пиетрига Олимпиаданинг олтин медалини топшириш керак, деган фикрни билдирмоқда. Албатта, энди мукофот Пиетрининг авлодларига берилади. Чунки, у 1908 йили Лондонда кичик шаҳзода ихтиёри билан белгиланган масофа бўйлаб югурган ва маррага бир неча метр қолганда холдан тойиб йиқилган эди. Пиетрига врачлар ва расмий кишилар ёрдам бериб, уни турғизиб қўйишган. У бўлса, бир неча қадам қўйгач марра чизиғида яна йиқилиб, ҳушсизланган. Ғолиб ўзига келганда, ўзгалар ёрдамида маррага етиб келганлиги учун ўйиндан чиқарилганлигини унга маълум қилишган.

«Агар шаҳзода Уэльскийнинг хоҳиши билан масофа чўзилмаганда Пиетрининг номи бугунги кунда Олимпиаданинг лауреат марафончилари сафида турарди», — деб хитоб қилади олим. «Олтин марафон». Бу масофа классик бўлиб, Марафондан Афина шаҳригача бўлган масофани англатади. Бу йўл эса Я. Вогенинг фикрича 40 километру 200 метрдан ошмаслиги керак. Ҳозирча ҳаваскор енгил атлетикачилар халқаро федерацияси бу борада баҳс юритмоқда. Адолатми ёки анъана давом этишини вақт кўрсатади.

Л. РОССОШИК.

Суратда: Беруний маҳаллий саноат комбинатининг илғор палос тўқувчиси Гулбаҳор Романова. У ойлик ва квартал топшириқларини 115—125 процент бажариб келмоқда.

Р. Ўтамуродов фотоси.

БОЛАЛАРИНГИЗГА ЎҚИБ БЕРИНГ

ЧУЧМЎМА

Баҳор билан келибсан,
Нур қўйнида кулибсан,
Она ерга бош эгиб —
Таъзим қилиб турибсан,
Чучмўма,
Чучмўма.
Бунча гўзалсан, ҳай-ҳай,
Чеҳранг қувноқ боладай.
Қир-далалар кўксини
Безатибсан лоладай,
Чучмўма,
Чучмўма.
Яйраб ўнгу сўлимда
Завқ бахш этдинг дилимга,
Баҳоргача соғиниб,
Боқдим шунча йўлингга,
Чучмўма,
Чучмўма.

ЯЛПИЗ

Митти майса чақалоқ,
Япроқлари бақалоқ,
Ариқ бўйин ёқалаб,
Ўсиб яйрайди ялпиз.
Гўзалликни билгин деб,
Тез ёнимга келгин деб,
Баҳор завқин туйгин деб,
Хуш ҳид тарайди ялпиз.
Асло кўнглим тўлмайди,
Ҳидламасам бўлмайди.
Мен бормасам, кулмайди,
Йўлга қарайди ялпиз.
Териб ҳидлайман роса,
Ундан бўлар кўк сомса.
Ҳам ҳушбў-ю ҳам маза,
Роҳат қилар ўғил-қиз.

Қамбар ЎТАЕВ.

КЎЧАТ ЭКИНГ — БОҒ ҚИЛИНГ

ЯШИЛ БОЙЛИК

ШУМАНАЙ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Автоном республиканинг шимолий районларида, колхоз ва совхозларида кўчат ўтказиш бошлаб юборилди. Шуманай район марказини кўкаламзорлаштириш, янги боғлар бунёд этиш бўйича самарали ишлар қилинмоқда. Районда ҳар йили баҳор ва кузда ўтказилган кўчат бирма-бир кўздан кечирилади. Улар озиқлантирилади, суғорилади, эскирган ва қуриб қолганлари ўрнига янги кўчат ниҳоллари экилади. Шу кунларда мевали ва манзарали дарахт кўчатларини ўтказиш уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Район хўжаликларида ҳозиргача 50 минг тупдан зиёд мевали дарахт кўчатлари ўтказилди. Бу борада, айниқса, Киров номли совхоз ишчилари намунали меҳнат қилишмоқда.

— Яқин келажакда боғ-роғларни 25 гектарга етказамиз, — дейди совхоз директори Й. Айтжонов. — СССРнинг 60 йиллиги нишонланадиган юбилей йилида 5 гектар боғ бунёд этамиз.

Шуманай совхоз-техникуми, Гагарин номли, Правда, Комсомол, А. Мусаев номли, «Ўзбекистон Компартияси XX съезди» совхозларида олча, нок, шафтоли, ўрик ва мевали дарахт кўчатлари ўтказиш қизғин давом этяпти. Район маркази кўчаларини кўкаламзорлаштириш оммавий тус олдириб юборилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

БУНИСИ ҚИЗИҚ

ХОТИРАНИ КЎЧИРИБ ЎТҚАЗИШ МУМКИНМИ?

Циркда айиқ ўйинини ким кўрмаган дейсиз. Жониворнинг беш-ўн минутлик томошаси ҳайвон ўргатувчининг ойлаб қилган сермашаққат меҳнати самарасидир. Шу жараённи тезлатишнинг иложи бор экан.

СССР Медицина фанлари академиясининг Ленинграддаги экспериментал медицина илмий-тадқиқот институти олимларининг фикрича, жониворларга шартли рефлексни ўтказишнинг мавридини билишда гап кўп. Улар қизиқ тажриба ўтказишди.

Каламушларга сув ўрнига сахарин эритмаси — шарбат бериб, салдан кейин литий хлориддан укол қилишди. Натижада шарбат ичган каламушлар кўнгли беҳузур бўлиб, сахарин эритмаси уларга заҳри қотилдек туюлди: бир ойдан ортиқ шарбатга яқин йўламай қўйдилар. Шу вақт ичида уларнинг орқа миясидан суюқлик олиб, шарбатга мазахўрак бўлиб қолган, аммо укол еб кўрмаган каламушларга юборилди. Оқибатда булар ҳам сахаринли шарбатдан безиб қолишди.

Шу зайл шартли рефлексни ўтказиш синови муваффақиятли тугади. Айни чоғда орқа мия суюқлигининг организмдаги роли аниқланди. Афтидан, бу суюқлик марказий асаб системасида «хотира молекулалари», нейропептидларни ташир экан.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТВ ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА

22 — 28 МАРТ

22 МАРТ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.25 — Ҳайвонот оламида. 11.25 — Болалар учун фильмлар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Қишлоқдаги оддий иш кунлари. 16.05 — И. Гёте. Фауст. 16.35 — Звездочёт. 17.20 — Салют, пионерия. 18.10 — Сиз яратган боғ. 18.45 — Мультфильм. 18.55 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга. 19.25 — Спорт программаси. 20.10 — Поэзия альманахи. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Москва). 24.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 13.10 — Фан оламида. 10.05 — Рус тили. 10.35 ва 11.35 — Табиатшунослик. 10.55 — Келажак учун жавобгармиз. 11.25 — Илмий-оммабоп фильм. 11.55 — К. Симонов. Шеърлар, кундаликлар, хотиралар. 12.40 ва 13.40 — Музика. 14.10 — К. Яшин. Асарлар саҳифаларида. 15.00 — Ўқитувчи экрани. 15.30 — Социалистик халқ хўжалиги. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.10 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.10 — Совет композиторларининг қўшиқларини Мичел ижро этади. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Бадиий гимнастика бўйича СССР чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳовлидаги киши. Бадиий фильм. 1-серия. 23.10 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Сув полоси бўйича СССР чемпионати. «Меҳнат» (Тошкент) — «Динамо» (Львов). 19.05 — Журналист ён дафтаридан. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дирижёр ҳикоя қилади. 21.30 — Время. 22.05 — Оламда нима гап? 22.20 Дерсу Узала. Бадиий фильм. 1-серия. 23.30 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.30 — Телефильм. 19.00 — Олий математика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Қизиқувчилар экрани. 20.50 — Ҳужжатли фильмлар. 21.30 — Москва-II.

23 МАРТ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 10.05 — «Ўғрилик». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Орлёнок. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 17.05 — Красноярск ўлкаси бадиий коллективларининг чиқиши. 17.20 — В. Маяковский. Давр ва ўзим ҳақимда. 18.45 — Инсон ва қонун. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Экономика тежамли бўлиши керак. 19.55 — Оқ тунлар тароnaси. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Балет ҳақида. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.35 — Ҳужжатли фильм.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 9.35 — Шахмат мактаби. 10.05 ва 12.05 — Француз тили. 10.35 ва 11.45 — Табиатшунослик. 10.55 — Илмий-оммабоп фильмлар. 11.15 — Физика. 12.40 ва 13.40 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 13.10— А. Блок. Ўн икки. 14.10 — Ўқитувчига музика сабоғи. 15.10 — Тарих. 15.40 — Умумий биология. 16.10 ва 18.30— Янгиликлар. 18.50 — Халқаро панорама. 19.35 — Касби—сотувчилик. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Спорт ҳафталиги. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 2-серия. 23.10 — Опералардан саҳналар.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Сўз кетидан, сўз келар. 18.20 — Болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталиги олдидан. 19.00 — Мусобақа — омма ижоди. 19.30 — Ахборот. 19.45 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Дерсу Узала. Бадиий фильм. 2-серия. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Реклама. 18.50 — Физика. 19.50 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 20.50 — Эстетика асослари. 21.30 — Москва-II.

24 МАРТ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 9.50— Киносаёҳатчилар клуби. 10.50 — Оқ тунлар тароnaси. Бадиий фильм. 12.25 ва 15.00 —Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Концерт. 16.40 — Горнчилар, қаердасиз? 17.10 — Илмий-оммабоп фильм. 17.30 — Ойни этак билан ёпиб бўлмас. Фильм. 1-серия. 18.30 — Расмларда қуёш акси бор. 18.45 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.40 — Совет Иттифоқи Қаҳрамони, учувчи М. Раскова туғилган куннинг 70 йиллигига. 20.10 — Бўйсунмаслар. Кинокомедия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.35 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 1-серия. 10.25 — Концерт. 11.00 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Ота-оналар, Сизлар учун. 12.00 — Г. Троепольский. Оқ Бим Қора қулоқ. 12.30 — Концерт. 13.05 —Гаврош. Бадиий фильм. 14.15 — Ҳужжатли фильмлар. 14.55 — Концерт. 15.15 — Қишлоқ янгиликлари. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Касби — сотувчилик. 19.20 — Л. Н. Толстойнинг «Уруш ва тинчлик» романидан парчалар. 20.35 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50 — А. Бородин. 2-квартет. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05— Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 3-серия. 23.10 — Футбол бўйича ёшлар командалари ўртасида Европа чемпионати. СССР — Франция терма командалари.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Фильм-концерт. 12.00 — Болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг очилиши. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Ўзбекистоннинг XIX спартакиадасида. Қиличбозлик. 18.40 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта. 19.00 — Фан ютуқлари. 19.30 — Ахборот. 19.45— Ишчанлик руҳидаги даврада. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.20—Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Оламда нима гап? 22.20 — Болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг очилиши. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Телефильм. 18.50 — Математика. 19.50 — Телефильм. 20.00 —Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.50 — Эстетика асослари. 21.30 — Москва-II.

25 МАРТ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Хореографик поэма. 9.55 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.25 — Бўйсунмаслар. Бадиий фильм. 11.45 — Ишлаб чиқариш гимнастикаси. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Рус тили. 16.25 — Кинопрограмма. 17.25 — Болалар учун фильм. 18.25 — Фронтдан мактублар. 18.45—Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳамдўстлик. 19.55 — Қуёш остидаги чанг. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — СССР халқ артисти Е. Нестеренко концерти. 23.25 — Дунё воқеалари. 23.40 — Ҳужжатли фильм.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 2-серия. 10.25 — Совет қўшиқларидан концерт. 10.40 — Илмий-оммабоп фильмлар. 11.10 — Горнчилар, қаердасиз? 11.40 — Сиз яратган боғ. 12.10 — Мультфильмлар. 12.45 —Ҳужжатли фильмлар. 13.15 — Ўрмондаги полвон ҳақида қисса. Фильм. 14.30 — Концерт. 15.05 — «Солений» лақабли ит. Бадиий фильм. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.35 — Советлар ва ҳаёт. 20.05 — Концерт. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Тўпли хоккей бўйича Европа чемпионларининг кубоги. «Енисей» (Красноярск) —«Балтик» (Швеция). 21.30 — Время. 22.05 — Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 4-серия. 23.10 — Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Қайрат».

ТОШКЕНТ-II. 11.30 — Фильм-концерт. 12.10 — Тоғдаги ғор сирлари. Бадиий фильм. 18.15 — Болалар учун фильм. 19.05 Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Футбол бўйича СССР 45 чемпионатининг очилишига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Экранда — Арманистон телевиденияси. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Назарий механика. 19.15 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» (Тошкент) — АСК (Новосибирск). Танаффус пайтида — Янгиликлар. 20.45 — Янгиликлар. 20.55 — Ёшлик. 21.30 — Москва-II.

26 МАРТ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Бахтли болалик. 10.35 — Моҳир қўллар. 11.05 — Қуёш остидаги чанг. Бадиий фильм. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ватан уларга қанот бахш этди. 15.55 —Халқ куйлари. 16.10 — Шахмат мактаби. 16.40 — Москва ва москваликлар. 17.10 — Бангладешнинг миллий байрами. 17.30 — Мультфильмлар. 18.30 — Биз БАМни қуряпмиз. 19.00 —Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Урал баянчилар триоси чалади. 19.50 — Кинопанорама. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Киев)— «Динамо» (Тбилиси). 23.45 — Жаҳон халқларининг ижоди.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 3-серия. 10.25— Ҳужжатли фильмлар. 11.10 — Фильм-концерт. 11.55 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади? 12.25 — К. Федин ижоди саҳифалари. 13.40 — Болалар учун фильм. Олтин олмалар. 14.55 — Бир умрлик музика. 15.25 — Сиз бунга қодирсиз. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Тернополь шаҳар Медобори ансамбли ижро этади. 19.05 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.05 — Фильм-концерт. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Театр мемуарлари. 21.30 — Время. 22.05 — Шиддатли шамоллар мавсуми. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30. — Фильм-концерт. 11.55 — Чиполлино. Бадиий фильм. 13.20 — Замандас. 18.05 — Юлдузча. 19.00 — Ўзбекистон комсомолининг XXII съезди олдидан. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ контроли экрани. 20.15 — Фильм-манзаралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Театр ва замон.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Физика. 19.10 — Ҳужжатли кино экрани. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Она тили. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Қонун қўриқчилари. 21.30 — Москва-II.

27 МАРТ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — АБВГДейка. 10.10 — С. Прокофьевнинг Петя ва бўри симфоник эртаги. 10.50 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.20 — Спортлото. 11.25 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.55 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 12.20 — Сизни қизиқтирган адабиётлар. 13.05 — Цирк майдонида. 13.30 — Ҳужжатли фильм. 13.40 —Концерт. 14.00 — «Московские новости» газетасининг соврини учун спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар. 14.55 — Дунё воқеалари. 15.10 — Том Сойернинг саргузашти. Болалар учун кўп серияли телевизион бадиий фильм. 16.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 17.20 — О. Фельцман. Испан сюжетлари. 17.40 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.10 — Мультфильм. 18.30 — 9-студия. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи В. С. Зорин олиб боради. 19.30 — О. Заградник. Бонгли соат учун куй. 21.30 — Время. 22.05 — Халқаро театр куни. 23.20 — Оқшом тароналари. 00.10 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.25 — «Лезгаюс» фольклор ансамблининг чиқиши. 9.55 — Атроф-муҳит ва ҳайвонот оламини муҳофаза қилиш тўғрисида ҳужжатли фильмлар. 10.30 — Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 4-серия. 11.35 — Тонгги почта. 12.05 — Ҳужжатли фильм. 14.15 —Олам кинокамера кўзгусида. 15.00— Уфқ. 16.00 — Театр учрашувлари. 17.40 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 18.25 — Здоровье. 19.10 — Музикали киоск. 19.40 — Халқаро обзор. 19.55 —Эрмитаж. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қариялар учун эрмак. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Назм ва наво. 11.35 — Митти қочоқ. 12.50 — Оналар мактаби. 13.20 —Телеспектакль. 1-қисм. 15.00 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Юлдузча. 18.30 — Дўстлар аренаси. 19.00 — Бахтли болалик ноталари. 19.30 — Ахборот. 19.45 —Баҳс. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига.

28 МАРТ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Будильник. 10.25 —Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.25 — Здоровье. 12.10— Тонгги почта. 12.40 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 12.55—Қишлоқ янгиликлари. 13.55 —Музикали киоск. 14.25 — Спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар. 15.00 — Том Сойернинг саргузашти. Бадиий фильм. 2-серия. 17.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.15 — Баҳор қўшиқлари. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Хатларингиз асосида... 19.50 — Табор кўкка интилади. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05— Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР халқ артисти, композитор Т. Н. Хренниковнинг ижодий кечаси. 23.05 — Футбол шарҳи. 23.55 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.20 — Қариялар учун эрмак. Бадиий фильм. 11.35 — «Московские новости» газетасининг соврини учун спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар. 12.10 — Бу фантастик олам. 13.25 — Бурят АССР, Чита, Иркутск областлари бадиий коллективларининг чиқиши. 13.55 — Ҳайвонот оламида. 14.55 — Кураш билан 60 йил. 15.55 — Анна Томова-Синтова, Франко Бониссолли ва Тео Адам куйлайди. 16.35 — Фронтдош дўстлар клуби. 17.45 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.15 — Строговлар. Бадиий фильм. 7-серия. 19.20 — Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Баскетбол бўйича СССР чемпионати. 21.20— Композитор В. Гаврилин қўшиқлари. 21.30 — Время. 22.05 — Эски деворлар. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Санъат усталари. 11.35 — Ўзбекистон спорти. 12.05 — Қувноқ стартлар. 13.35 — Т. Минуллин. Ой бўлмаса — юлдуз бор. Спектакль. 14.35 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 16.25 — Реклама. 18.10 — Мультфильмлар. 18.10 — Бутуниттифоқ китоб ҳафталигига. 18.50 —Ҳужжатли фильм. 19.00 — Рассом Рўзи Чориев. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Кино оламида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Рақс. 21.30 — Время. 22.05 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — 60 центнердан. 22.25 — Жавоҳирлар маликасига ҳужум. Бадиий фильм.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Ўсмирлар ижоди. 10.10 — Ота-оналар, сизлар учун. 10.40 — Спортлото. 10.45 —Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 11.15 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 11.45 — Ҳужжатли фильм. 11.55 — Эстрада программаси. 12.35 — Ўсимликлар олами. 13.20 — Очиқ космосга биринчи бор чиқилганлигининг йиллигига. 13.45 — Музикали программа. 14.30 — Театр мемуарлари. 15.15 — Дунё воқеалари. 15.30 — Ҳайвонот оламида. 16.30 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 17.00 — Мультфильм. 17.35 — Баҳорги хушовозлар. 18.15 — Жаҳон кучли фигурачиларининг кўргазмали чиқишлари. 19.45 — Концерт. 20.20 — Ўғирлик. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.15— Футбол. СССР кубоги. 23.00 — Хоккей. ЦСКА—Трактор. 00.10 Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Соғлом бўлай десангиз. 9.20 —Бадиий фильм. 10.35 — Тонгги почта. 11.10 — Салют, пионерия. 12.10 — Адабий ўқиш. 12.30 — Арманистон ССР телевидениесининг программаси. 13.55 — Киносаёҳатчилар клуби 14.55 —Автоспорт. «Дўстлик кубоги» учун халқаро мусобақалар. 15.50 — Ҳужжатли фильм. 16.05 — Эстрада программаси. 17.45 — Мультфильм. 17.55 — Театр афишаси олдида. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Музикали киоск. 19.45 — Халқаро обзор. 20.00 — Эрмитаж. 20.30— Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — Дарахтлар катта эди. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Сўз кетидан сўз келар. 10.30 — Серёжа. Бадиий фильм. 11.50 — Спорт программаси. 12.50 — Тошкентнинг 2000 йиллигига. 13.20 — Эртага — уй-жой коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни. 13.40 — Кинoредакция почтасидан. 18.05 — Мактаб ўқувчилари учун. 18.45 —Цирк. 19.30 — Ахборот. 19.45 —Телеминиатюралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қўшиқ айтган етар муродга. 21.30 — Время. 22.15 — Кўзилатиш мавсуми— масъулиятли давр. 22.30 —Қўшиқ айтган етар муродга (давоми).

Тожикистон телевиденияснинг программаси.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Эстрада концерти. 9.30 — Халқ куйлари. 10.15 — Гулшан. 11.30 — Ёшлик куйлайди. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб. 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — Ёшлик. 18.15 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 18.30 — Таниш оҳанглар. 19.25 — Социализм мамлакатларининг куйлари. 21.00 — Ирқий камситишларга қарши кураш Халқаро куни. 21.10 — Қорақалпоғистон — қадрдон диёрим. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — М. Убайдуллаева ва М. Исомиддинов куйлайди. 23.15 — Дам олиш соатида.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/III да **Қиёмат қарз,** 21/III да **Оқ танлилар** (11.00, 15.00), **Гурунг** (19.30), 23/III да **Кузнинг биринчи куни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/III да **Ишонмасанг ўламан,** 21/III да **Хотинимнинг эри,** 22/III да **Дилафрўзга тўрт ошиқ.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/III да **Баланд дорга осилма,** 21/III да **Отасининг қизи,** 23/III да **Тиимасин соз.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСРда ва Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист Эмиль КИО раҳбарлигидаги ИЛЛЮЗИОН АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.**

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

21 март соат 15.00 да СССР КУБОГИ УЧУН «Торпедо» (Москва) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Ўзбекистон касаба союзларининг республика Совети Узсовпроф секретари Ҳ. В. Ниғмоновга онаси

Зебихон СУЛАЙМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-44-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-39; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.